Н. В. САЄНКО, Є.Б. НОВІКОВА, С.В. ПОНІКАРОВСЬКА

ENGLISH GRAMMAR AND EVERYDAY SPEAKING COURSE

Харків

ХНАДУ

2015

ВСТУПНИЙ КОРЕКТУВАЛЬНИЙ ГРАМАТИЧНИЙ КУРС

Дієвідміна дієслова to be в Present, Past, Future Simple

		Present	Past	Future
Singular	I	am	was	
(однина)	you	are	were	will be
	he, she, it	is	was	
Plural	we			
(множина)	you	are	were	will be
	they			

ФОРМУВАННЯ ЗАПЕРЕЧНИХ ФОРМ

 Π ідмет + am/ are/ is/ was/ were + not + другорядні члени речення Π ідмет + will + not (won't) + be + другорядні члени речення

ФОРМУВАННЯ ПИТАЛЬНИХ ФОРМ

am/ are/ is/ was/ were + підмет + другорядні члени речення Will + підмет + be + другорядні члени речення

Вправа 1. Перекладіть речення. Поставте питання до них:

- 1. I am an engineer.
- 2. He is a teacher.
- 3. We are students.
- 4. His family is small.
- 5. They are at the lesson now.
- 6. They were friends many years ago.
- 7. The day was cold yesterday.
- 8. He will be busy tomorrow.
- 9. They were at home last night.
- 10. He is a well-known scientist.
- 11. I am from Ukraine.
- 12. My native language is Ukrainian.
- 13. The theme of the congress is "Environmental Protection".
- 14. My surname is Petrenko.

Вправа 2. Перекладіть речення:

- 1. Він зараз вдома.
- 2. Вона одна з найкращих лікарів нашої лікарні.
- 3. Він знаходиться зараз у Криму.
- 4. Вона буде там о 5 годині.
- 5. Його брат інженер.
- 6. Він буде радий вас бачити.
- 7. У цій кімнаті холодно.

- 8. Вона була на дискотеці вчора.
- 9. Його зараз нема вдома.
- 10. Ви будете завтра вільні?
- 11. Він не був у Києві минулого року.
- 12. Ви були у Карпатах минулого літа?
- 13. Він буде в університеті завтра?

ПЕРЕКЛАД ОБОРОТУ *ТНЕКЕ* + *ТО ВЕ*

Форма	Present Simple	Past Simple	Future Simple
Стверджува-	There is a book on	There was a book on	There will be a book
льна	the table.	the table.	(books) on the table.
	There are books	There were books on	На столі буде книга
	on the table.	the table.	(книги).
	На столі книга	На столі була книга	
	(книги).	(книги).	
Питальна	Is there a book on	Was there a book on	Will there be a book
	the table?	the table?	(books) on the table?
	Are there books on	Were there books on	Чи буде книга на
	the table?	the table? Чи була	столі?
	Чи є книга	книга (книги) на	
	(книги) на столі?	столі?	
Заперечна	There is no book	There was no book	There will be no
	on the table.	on the table.	book (books) on the
	There are no	There were no books	table.
	books on the table.	on the table.	На столі не буде
	На столі немає	На столі не було	книги (книг).
	книги (книг).	книги (книг).	
	There isn't a book	There wasn't a book	There won't be a
	on the table.	on the table.	book on the table.
	There aren't any	There weren't any	There won't be any
	books on the table.	books on the table.	books on the table.

Вправа 3. Вставте оборот there + to be y потрібному часі та перекладіть речення:

- 1. 12 students in our group last year.
- 2. many students and teachers in the club tomorrow.
- 3. How many schools in your town?
- 4. a meeting at the University yesterday.
- 5. some pictures on the wall.
- 6. somebody in the corridor when I went out.
- 7. any books in foreign languages in your library?

Вправа 4. Перекладіть речення:

- 1. У цьому журналі є цікаві статті про історію автомобіля.
- 2. В моїй кімнаті буде телефон через кілька днів.
- 3. У нашому клубі сьогодні буде лекція про охорону навколишнього середовища (environmental protection).
- 4. На другому поверсі ϵ велика бібліотека.
- 5. У залі було багато народу, коли ми увійшли.
- 6. Скільки студентів у вашій групі? У нашій групі 15 студентів.
- 7. Чи є іноземні книги у цій бібліотеці? Так, багато.
- 8. Гадаю, сьогодні на концерті буде багато людей.
- 9. У нашому університеті дуже добра лабораторія гоночних автомобілів.

НЕВИЗНАЧЕНО-ОСОБОВІ РЕЧЕННЯ

It + is, was, will be = Перекладається безособовими реченнями

It is necessary to finish the work on time.

Необхідно закінчити роботу вчасно.

It was very cold.

Було дуже холодно.

Вправа 5. Перекладіть рідною мовою:

- 1. It is better to go by car than by tram.
- 2. In July it is usually hot in this part of the country.
- 3. It is more interesting to go to the movie with friends.
- 4. It will be good if you agree.
- 5. Is it correct that I invited him?
- 6. It was not very clever to do this.

Вправа 6. Перекладіть безособові та невизначено-особові речення англійською мовою:

- 1. Краще обговорити це питання наступного тижня.
- 2. Важко дістати цю книгу.
- 3. Необхідно робити це вчасно.
- 4. Важливо знати це правило.
- 5. Улітку минулого року було дуже пекуче.

ПРИЙМЕННИКИ ЧАСУ:

in - вживається:

- а) перед назвами місяців: e.g. in September, in July
- б) -"- пори року: e.g. in summer, in winter
- в) при вказуванні частини дня: e.g. in the morning, in the evening, in the afternoon **A**ле: at **night**
- г) перед вказуванням року: e.g. in 1990, in 1956

д) у значенні *через якийсь час*: e.g. in 2 days, in 10 minutes, in some years

on – вживається із назвами днів тижня та зі словом *day* : e.g. on Monday, on Friday

at – вживається перед зазначенням часу: e.g. at 3 o'clock, at 6 p.m.

during – під час: e.g. during the meeting, during the war

for – на протязі: e.g. for 5 years, for a week, for 10 minutes

before – перед: e.g. before breakfast

after - після: e.g. after lessons

from ... to (till) - 3 ... до: e.g. from morning to (till) night

 \mathbf{by} – до якогось часу: e.g. by 3 o'clock

since — з якого-небудь часу: e.g. since I was 5.

while – поки, в той час, як: e.g. while I was sleeping.

Перед наступними сполученнями прийменники не вживаються

this last week, month, year next

Вправа 7. Перекладіть речення:

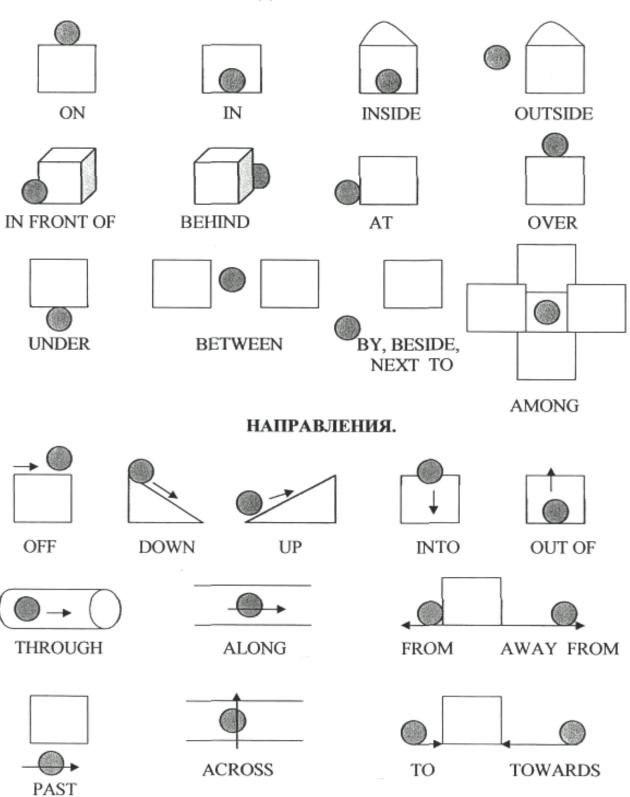
during the lecture, during the conference, for 2 weeks, for 10 years, before the war, after classes, from 3 till 5, from Monday till Friday, since 10 o'clock, for ten hours, while they were reading, for 8 years, by 10 o'clock, by evening, by the end of the week, on Sunday, on his holiday, on her birthday, at 12 o'clock, at night, in 15 minutes, in 10 days, in the morning, in the evening, in winter, in July.

3 ранку до вечора, під час канікул, о 9 годині, з 5 до 7, через 10 хвилин, у 1995 році, взимку та літом, у травні, вранці та ввечері, з понеділка по суботу, у вівторок, восени, через рік, через 5 днів, вночі, під час уроку, після сніданку, перед зустріччю, у цьому році (тому, наступному), цього тижня (того, наступного), у цьому (тому, наступному) місяці, поки вона розмовляє, на протязі місяця, з 1995 року, з 5 години дня.

Вправа 8. Перекладіть речення:

на столі, за столом, у столі, під столом, над столом, між столами, у стіл, із столу, перед столом, іззаду столу, до столу, від столу, зі столу, біля столу.

ПРЕДЛОГИ МЕСТА.

ОСОБОВІ ТА ПРИСВІЙНІ ЗАЙМЕННИКИ

Особові		Присвійні		Зворотні та
Називний	Об'єктний	I форма	II форма	посилюючі
відмінок	відмінок (кого?	(чий? чия?)	(абсолютна)	(-ся, себе)
(хто?)	кому? про кого?			
	i т.i.)			
I	me	my	mine	myself
You	you	your	yours	yourself
Не	him	his	his	himself
She	her	her	hers	herself
It	it	its	its	itself
We	us	our	ours	ourselves
You	you	your	yours	yourselves
They	them	their	theirs	themselves

Вправа 9. Змініть речення згідно до моделі:

Jack translates the articles. **He** translates **them**.

- 1. My brother and I study at the University. ... study at the University.
- 2. Pete helps his mother. ... helps
- 3. I put the books on the shelf. I put ... on
- 4. Send this letter to my brother. Send ... to
- 5. I am reading a magazine. I am reading
- 6. The students are free today. ... are free today.
- 7. Explain everything to the boys. Explain everything to

Вправа 10. Закінчить речення згідно до моделі:

It is her glass. It is hers.

- 1. It is my bag. It is
- It is his room. It is
 They are our dictionaries. They are
- 3. They are our dictionaries. They are
- 4. It is their address. It is

- 5. It is our file. It is
- 6. It is her suitcase. It is
- 7. Those are our guitars. Those are
- 8. Take my cup. Yes, I say take

Вправа 11. Заповніть пропуски зворотними займенниками:

- 1. I will not help you. Do the task
- 2. I always cook
- 3. Paul never asks anyone of anything. He does everything
- 4. She earned money and bought a flat for
- 5. We had a good time in the country. We enjoyed
- 6. I wished them good luck and asked to take care of
- 7. Children! These boys are your guests. Meet them
- 8. Mary, you can buy the ticket
- 9. The girl made coffee for her father
- 10. Don't worry, I will take the taxi

Вправа 12. Перекладіть речення:

- 1. Це її підручник, а не наш.
- 2. Це її ідея. Сама вирішить, що робити.
- 3. Спитай його про це сам.
- 4. Думай сам.
- 5. Дай їй її чашку, а мені мою.
- 6. Їж свій сандвіч сам.
- 7. Дай мені пальто. Ні, не це, моє чорне.
- 8. Ти вже великий хлопчик. Зніми взуття сам.
- 9. Дай мені, будь ласка, свою ручку. Я свою загубив.
- 10. Давай вип'ємо кави та зігріємося.
- 11. Візьми мою чашку та свою та помий їх, будь ласка.

ПОРЯДОК СЛІВ У СТВЕРДЖУВАЛЬНОМУ ТА ЗАПЕРЕЧНОМУ РЕЧЕННЯХ

Англійське стверджувальне речення має прямий (фіксований) порядок слів. Це означає що на першому місці стоїть підмет, на другому — присудок, на третьому — інші члени речення, якщо такі ϵ . До них відносяться додаток та різні обставини.

Іноді обставина може стояти перед підметом, тобто займати нульове місце (0), найчастіше це обставина часу.

(Обставина	Підмет	Присудок	Додаток	Обставина
часу)				
Usually	I	watch	TV	after supper.

ПОРЯДОК СЛІВ У ЗАПЕРЕЧНОМУ РЕЧЕННІ

Заперечне речення формується додаванням частки пот після першого допоміжного дієслова.

(Обставина часу)	Підмет	Допоміжне дієслово + NOT	Присудок	Додаток	Обставина
Usually	Ι	do not	watch	TV	after supper.
Звичайно	Я	не	дивлюся	телевізор	після вечері.

ПОРЯДОК СЛІВ ПИТАЛЬНОГО РЕЧЕННЯ ТИПИ ПИТАНЬ

Усі питальні речення поділяються на чотири типи:

- 1. Загальні питання (general questions) питання до всього речення, які потребують відповіді так, ні: Ви студент? Вам подобається вчитися в університеті?
- 2. Спеціальні питання (special questions) питання до певного члену речення, які потребують повної відповіді по типу стверджувального або негативного речення, яке починається з питального слова: Де ви вчитесь? Хто ви? Коли ви вступили до університету?

When?	Коли?	Whose?(+ іменник)	Чий? Чия?
			Чиє? Чиї?
How?	Як?	What? (+ дієслово)	Що?
Why?	Чому?	What? (+ іменник)	Який? Яка?
Who?	XTO?	What time?	Котра
			година?
Where?	Де?	What size?	Який розмір?
Which?	Який?		
Whom?	Кого? Кому?		
How many?	Скільки? (обчисл.)		
How much?	Скільки?(необчисл.)		
How long?	Як довго?		

- 3. Альтернативні питання (alternative questions) питання вибору, із часткою або: Ви вчитеся в університеті або в інституті?
- 4. *Розчленовані питання (tag question)* питання типу: Ви вчитеся в університеті, чи не так?

Canapal quastions	Do you work?	Vas I da Na I dan't
General questions	Do you work?	Yes, I do. No, I don't.
Загальні питання	Is she reading?	Yes, she is. No, she isn't.
Special questions	Where do you work?	I work at an Institute.
Спеціальні питання	What is she reading?	She is reading a book.
	Who knows this story?	He (does).
Tag questions	You work much, don't you?	Yes, I do. No, I don't.
Розчленовані питання	She can't sing, can she?	No, she can't. Yes, she
		can.
Alternative questions	Do you have a flat or a	I have a flat.
Альтернативні питання	house?	He knows English.
	Does he know French or	
	English?	

КОНСТРУКЦІЯ ЗАГАЛЬНИХ ПИТАНЬ

Допоміжне дієслово	Підмет	Змістове дієслово	Додаток	Обставина	?
Do	you Ви	study вивчаєте	English англійську мову	at the Institute? в інституті?	
Is	he Він	studying вивчає	English англійську мову	now? 3apa3?	
Have	you Ви	seen бачили	a new film новий фільм	in our club? у нашому клубі?	
Will	students	take	exams	in June?	
Чи будуть	студенти	здавати	екзамени	в червні?	
Can	you	swim		well?	
Вмієте	Ви	плавати		добре?	

КОНСТРУКЦІЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ПИТАНЬ

Питальне слово	Допоміжне дієслово	Підмет	Змістовне дієслово	Обставина або Додаток	?
What	do	you	read	in the	?
When	do	you	read	books	?

КОНСТРУКЦІЯ ПИТАНЬ ДО ПІДМЕТА ЧИ ЙОГО ОЗНАЧЕННЯ

Питальне слово	Присудок (3 ос. одн)	Додаток	Обставина	?
Who	speaks	English	well	?

Вправа 13. Вставте потрібне питальне слово та форму дієслова to be.

- 1. "..... that?" "It's my brother."
- 2. "..... Ann and Peter?" "In Paris."
- 3. "..... your name?" "Mary."
 4. "..... my pencils?" "On the table."
- 5. "..... your boss?" "Mr. Brown."
- 6. ".... you late?" "The bus broke down."
- 7. "..... his exam?" "On Monday."
- 8. "..... your mother?" "Fine, thank you."

Таблиця часів

		Simple	Progressive	Perfect	Perfect
		(простий)	(тривалий)	(завершений)	Progressive
			to be +	to have +	(завершений
			дієприкм.І	дієприкм. II	тривалий)
			(-ing)	(-ed / III форма	to have + been +
				непр. дієслова)	дієприкм.І (-ing)
	I	usually, often, always, seldom, sometimes, every day	now	 today, this week just, already, notyet, recently, ever, never since, for час не зазначено 	
-	J [S]	I,	I am working	I, you have	I have been
	PRESEN	you, we, they	he, she, it is working we	we, they bought	you buying we they
ЧАС ДІЇ		he, she, it works (does)	you are working they	he, she has read	
'n					he, she has been reading
	L	yesterday: ago, last month, week, year	yesterday at 6 p. m	by yesterday evening	for, since when
	PAST	I, you, he, she,	I, she, he was	I, you, he, she, we,	I you, he, she,
	P	we, they, worked	working	they had bought	we, they had been
		went (II форма	we, you they		buying
		непр. дієслова)	were working		
	FUTURE	tomorrow, in two days, next week, month, year	tomorrow at 6 p.m.	by the end of the week	
	FUT	I, we shall work he, she, you, they will work	I, we shall be working. he, she, you, they will be working	I, you will have read	
	-ye	to be +	to be + being +	to have + been +	
	Passive	дієприкм. II	дієприкм. II	дієприкм. II	

ВИКОРИСТАННЯ ЧАСІВ

The Simple Tense Forms

The Present Simple Tense

Використовується для позначення звичайної дії, що повторюється у теперішньому часі. Часто використовується разом із прислівниками невизначеного часу often, usually, always, every week (year, month), sometimes, seldom та іншими. Допоміжне дієслово для утворення питальних та заперечних форм — do, does.

e.g. I get up early every day. Я встаю рано кожного дня.

Вправа 14. Поставте речення в заперечну форму, потім до кожного з них побудуйте загальне та спеціальне питання:

- 1. He comes home late in the evening.
- 2. They study every day.
- 3. He speaks English very well.
- 4. I often visit my parents.
- 5. She likes coffee.
- 6. They play volley-ball every evening.
- 7. He takes a shower every evening.
- 8. She usually eats a sandwich for breakfast.

Вправа 15. Додайте у речення належний прислівник невизначеного часу.

- 1. He tries to visit his granny ..., but he does not have much free time.
- 2. We ... come to the University at 8.45, but not today.
- 3. They ... speak English at the lesson.
- 4. ... he is late to the classes, as he likes sleeping very much.
- 5. I get my stipend
- 6. He is very polite, he ... says "Thank you".
- 7. He ... goes home after classes.
- 8. He ... goes to bed at midnight.

Вправа 16. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Він говорить англійською та німецькою мовами.
- 2. Його син ходить у звичайну школу.
- 3. Вона працює у дитячій лікарні.
- 4. Дитина йде спати о 9-й годині.
- 5. Що ти звичайно робиш після обіду?
- 6. Ти п'єш каву вранці?
- 7. Які книги ти звичайно читаєш?
- 8. Ми не їмо після восьмої години вечора.

The Past Simple Tense

Використовується для позначення звичайної здійсненої дії у минулому, а також для вираження послідовних або звичайних дій у минулому. Допоміжне дієслово для утворення питальних та заперечних форм – did.

e.g. We went to the theatre yesterday. Ми ходили у театр вчора.

We went fishing last summer. Ми часто ходили на риболовлю минулого літа.

НЕПРАВИЛЬНІ ДІЄСЛОВА

be	was, were	been	бути
beat	beat	beat	бити
become	became	become	становитися
begin	began	begun	починати
blow	blew	blown	дути
break	broke	broken	ламати
bring	brought	brought	приносити
build	built	built	будувати
buy	bought	bought	купляти
catch	caught	caught	ловити
choose	chose	chosen	вибирати
come	came	come	приходити
cost	cost	cost	коштувати
cut	cut	cut	різати
do	did	done	робити
draw	drew	drawn	малювати
drink	drank	drunk	ПИТИ
drive	drove	driven	водити
eat	ate	eaten	їсти
fall	fell	fallen	падати
feel	felt	felt	почувати
fight	fought	fought	боротися
find	found	found	знаходити
forget	forgot	forgotten	забувати
forgive	forgave	forgiven	вибачати
lose	lost	lost	втрачати
make	made	made	робити
meet	met	met	зустрічати
pay	paid	paid	платити
put	put	put	класти
read	read	read	читати
ring	rang	rang	дзвонити
rise	rose	risen	піднімати
run	ran	run	бігти
say	said	said	сказати

see	saw	seen	бачити
sell	sold	sold	продавати
shake	shook	shaken	трясти
shoot	shot	shot	стріляти
show	shown	showed/shown	показувати
sing	sang	sung	співати
sit	sat	sat	сидіти
sleep	slept	slept	спати
speak	spoke	spoken	говорити
spend	spent	spent	витрачати
stand	stood	stood	стояти
steal	stole	stolen	красти

Вправа 17. Назвіть другу форму (тобто Past Simple) дієслів:

to go, to help, to study, to read, to ask, to give, to play, to come.

Вправа 18. Поставте речення у заперечну та питальну форму (загальне та спеціальне питання):

- 1. I went to London last year.
- 2. He helped his brother yesterday.
- 3. They studied at the University 10 years ago.
- 4. She read a lot of books in her childhood.
- 5. He gave me a book yesterday.
- 6. He woke up at seven yesterday.
- 7. We met with three other boys at the station.
- 8. I did not work on Saturday.

Вправа 19. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Вчора я навістив свою тітку у лікарні.
- 2. Він пішов у столову після другого уроку.
- 3. Вчора вона зайшла у бібліотеку і взяла потрібну книгу.
- 4. Вчора ввечері вона не працювала.
- 5. Після слів батька він стрибнув з ліжка і помчав до ванної кімнати.
- 6. Вони зустрілись після роботи.
- 7. Коли прийшов поїзд?
- 8. Де ви купили такі красиві чашки?

The Future Simple Tense

Використовується для виразу факту здійснення незапланованої дії, а також звичайних, звичних (тих, що повторюються) дій у майбутньому. В сучасній англійській мові вживають допоміжне дієслово **will** для усіх осіб. e.g. We will take exams in June. Ми складатимемо іспити у червні.

Вправа 20. Поставте речення у Future Simple, додавши відповідні обставини часу:

e.g. Usually he comes home late. - Tomorrow he will come home late.

- 1. I do my morning exercises every day.
- 2. Usually I watch TV in the evening.
- 3. She often helps her mother about the house.
- 4. She doesn't want to go to the cinema.
- 5. I drink coffee every morning.
- 6. I usually catch an eight-o'clock train.
- 7. He always spends summer in the country.
- 8. The lessons begin at 8 in the morning.

Вправа 21. Поставте речення у заперечну та питальну форми (загальне та спеціальне питання):

- 1. They will live in the country in summer.
- 2. She will study at college next year.
- 3. I will help you tomorrow.
- 4. We will play tennis next weekend.
- 5. He will give you this magazine.
- 6. They will come to the party.
- 7. She will bring her boyfriend with her.
- 8. We will see a new blockbuster tomorrow.

Вправа 22. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Я поїду на роботу на метро.
- 2. Вона вирішить це питання ввечері.
- 3. Завтра я піду у басейн та буду довго плавати.
- 4. Ти станеш президентом нашого клубу?
- 5. Коли ти вивчиш ці дві фрази?
- 6. Він не встане о пів на шосту ранку.
- 7. Він не встигне на цей автобус (to miss a bus).

Вправа 23. Перекладіть речення:

Present Simple

- 1. Він працює на заводі.
- 2. Вона добре грає в теніс.
- 3. Ми любимо комедії.
- 4. Ви добре розмовляєте французькою.
- 5. Вони не живуть у цьому домі.
- 6. Вона не працює в школі.
- 7. Ви розмовляєте англійською?
- 8. Їх діти ходять до школи?
- 9. Де ви працюєте?
- 10. Як він вчиться?

Past Simple

- 1. Я прочитав цю книгу того тижня.
- 2. Він вчився у коледжі багато років тому.
- 3. Я відповів на ваше питання кілька хвилин тому.
- 4. Ти не допоміг мені вчора.
- 5. Куди ви їздили того літа?
- 6. Я не бачив його вчора.
- 7. Ми не говорили про це.
- 8. Ти дивився телевізор вчора?
- 9. Вчора мама приготувала святкову вечерю.
- 10. Останнього разу я був у театрі три роки тому.

Future Simple

- 1. Я прийду завтра.
- 2. Ми не будемо завтра вчитися.
- 3. Ти допоможеш мені.
- 4. Що ти купуєш їй на день народження?
- 5. Що ви йому відповісте?
- 6. Він не напише мені.
- 7. Він поговорить із вами через 10 хвилин.
- 8. Куди ми підемо?
- 9. Ви підете додому?
- 10. Де ми зустрінемося?

Конструкція ТО ВЕ GOING ТО для позначення майбутнього часу. То be going to використовується, коли ситуація майбутнього починається, або ос-ось почнеться.

e.g. It is going to rain. Зараз піде дощ.

Також ми використовуємо цей вираз, коли говоримо про наміри (у теперішньому або у минулому часі) щось зробити, або НЕ зробити.

e.g. I am going to write a letter to my boyfriend. Я збираюся написати листа своєму хлопцеві.

I was going to do some exercises, but they prevented me. Я намагався зайнятися фізичними вправами, але вони завадили мені.

Вправа 24. Напишіть про те, що Мері має намір робити та не має намір робити у відпустці, куди вона збирається днями.

E.g. She is going to swim in the pool.

She is not going to watch much TV.

YES	NO
go by plane for the first time in her life	do any work
learn some phrases in French	play sport games
swim in the sea	clean the hotel room
do much sightseeing	visit her relatives
buy new clothes	put on several kilos
make new friends	find a new boyfriend

Bnpaвa 25. Зробіть питання з to be going to (у теперішньому або у минулому часі).

E.g. you / cook supper – Are you going to cook supper?

- 1. When / you / come / home?
- 2. He / change / his / car?
- 3. When / you / buy / new shoes?
- 4. What / you / present / Bill / for his birthday?
- 5. When / you / quit / smoking?
- 6. What university / you / enter?
- 7. Where / you / spend / this summer?
- 8. You / change / your haircut?

Вправа 26. Виберіть кращу форму дієслова (Future Simple aбо to be going to).

- 1. Look at these clouds it is going to / will rain.
- 2. "I don't want to cook tonight." "OK. I am going to / will cook."
- 3. I am sure you *are going to / will* like his new apartment.
- 4. "Can you spare me an hour after classes?" "I'm sorry. I am going to / will meet with my sister at 3."
- 5. The road is slippery. I am going to / will fall.
- 6. "Do you want to go shopping tomorrow?" "No, sorry. I am going to / will clean the room."
- 7. "Will Pete eat with us?" "Just a minute. I am going to / will ask him."
- 8. "Watch out! Our cars are going to / will collide!"

Вправа 27. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Я збираюсь все розказати завтра на зустрічі.
- 2. Ну, і що ти збираєшся робити у такій ситуації?
- 3. Я не збираюся стояти та чекати на них.
- 4. От-от почнеться буря. Зачекайте її кінця.
- 5. Ввечері він збирається зайти до батьків, вони запрошували його на вечерю.
- 6. Уважно дивися під ноги. Ти обов'язково упадеш, якщо не будеш обережним.

- 7. Я збирався зайнятися англійською мовою, але прийшли гості.
- 8. Коли ти збирався подзвонити їй?

The Progressive Tense Forms <u>be + -ing</u>

Present Progressive (am, is, are + -ing) використовується для виразу дії:

- 1) що здійснюється у момент мови та продовжується як процес.
 - e.g. I am reading a book now. Я читаю книгу зараз.
- 2) що здійснюється у даний відрізок часу, але не є постійною дією.
 - e.g. He is writing a book this year. Він пише книгу цього року.
- 3) що планується на найближче майбутнє.
 - e.g. We are having a business lunch on Wednesday. У середу у нас буде діловий обід.

Вправа 28. Поставте дієслово у необхідну форму.

- 1. I (to do) my homework now.
- 2. He (to stand) near the window and (to speak) to his friend.
- 3. Who (to lie) on the sofa?
- 4. He (to drink) tea or coffee?
- 5. We (not to swim), because it is cold.
- 6. Where they (to go)?
- 7. She (to wash) dishes right now.
- 8. Where are they? They (to play) a computer game.

Вправа 29.Виберіть форму Simple або Progressive у наступних реченнях.

- 1. Usually he (to sleep) in the bedroom, but now he (to sleep) on the sofa in the living-room.
- 2. My sister only sometimes (to read) books, but she (to read) this one because she likes it.
- 3. We (to eat) in the kitchen every day, but today is a weekend and we (to eat) in the room.
- 4. She (to get dressed) in the bathroom, though she usually (to get dressed) in her bedroom.
- 5. My mother (to work) very much, but now she is ill and she (not to work).
- 6. She (not to eat) soup and she (not to eat) it now, she just (to look) into her plate.
- 7. My father (to work) every day, but fortunately, he (not to work) today.
- 8. Usually Kate (to sing) well, but today she is not OK, she (to sing) awfully.

Вправа 30. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Катерина ніколи не готує, мабуть, тому, що живе з мамою.
- 2. Вона не може підійти до телефону зараз, вона прибирає кімнату, поки мама готує.

- 3. Він не грає у футбол, футбол йому не подобається.
- 4. Звичайно він грає у футбол як нападаючий, але сьогодні він грає як голкіпер.
- 5. Зазвичай мій брат дуже зайнятий, але зараз він сидить і нічого не робить.
- 6. Друзі приходять до мене кожного дня, але сьогодні я чекаю на них, чекаю, а вони все не приходять.
- 7. Звичайно вона багато допомагає матері у домі.
- 8. Зараз вона не допомагає матері, тому що готується до завтрашнього іспиту.

Past Progressive (was, were + -ing) використовується

- 1. для виразу дії, що відбувалася у певний момент часу в минулому:
 - e.g. I was reading a book at 7 p.m. yesterday.
- 2. для виразу дії. Яка тривала у певний відрізок часу у минулому (from ... to (till)):
 - e.g. I was reading a book from 6 to (till) 8.
- 3. для виразу дії, яка тривала у певний момент у минулому, який виражений іншою дією у Past Simple:
 - e.g. I was reading a book when my friend came.
 - 4. для виразу двух дій, яки тривали одночасно у минулому:
 - e.g. I was reading a book while she was cooking.

Вправа 31. Виберіть потрібну форму дієслова.

- 1. I *lived/was living* in the USA for 3 years.
- 2. He *lived/was living* in Brazil when he received a big fortune in Great Britain.
- 3. When he came I was having / had dinner.
- 4. We watched/were watching TV the whole evening.
- 5. Mike *did/was doing* his homework when the film started.
- 6. My parents were working / worked hard all their lives.
- 7. They got married when they *studied/were studying* at the University.
- 8. Who were you going / did you go with when I met you in the park?

Вправа 32. Вставте потрібну форму дієслова у Past Simple aбо Past Progressive.

- 1. When I went out, it (to rain).
- 2. When he came home, he(to make) some coffee.
- 3. Mary (to shop) when I saw her.
- 4. Mary (to stop) when she saw me.
- 5. When I asked for a favour, he (to say) "No."

- 6. We (to talk) while we (to walk) along the street.
- 7. The cup (to break) when I (to drop) it.
- 8. When I phoned him, he (to talk) on the other line.

Вправа 33. Перекладіть англійською мовою.

- 1. У цей час вчора я як раз виходив із метро.
- 2. Він читав новий журнал, коли хтось подзвонив у двері.
- 3. Що ті робив весь день вчора? Я дзвонив кілька разів без успіху.
- 4. Коли діти грали у садку, вони знайшли старий м'яч.
- 5. Він готував сніданок, коли вона повернулася.
- 6. Вона грала на фортепіано, а він співав романс.
- 7. Ми побачили лисицю, коли гуляли у лісі.
- 8. Я йшов у магазин, коли почався сніг.

Future Progressive (will be + -ing) використовується для виразу подовженої дії, що буде у певний момент у майбутньому.

e.g. I will be reading a book tomorrow at noon. Завтра опівдні я читатиму книгу.

Bnpaвa 34. Розкрийте дужки, використовуючи Future Simple aбо Future Progressive.

- 1. I (to do) my part of work tomorrow.
- 2. I (to do) my part of work all evening tomorrow.
- 3. What you (to do) tomorrow?
- 4. What you (to do) at six o'clock tomorrow?
- 5. He (to play) football next Sunday.
- 6. Where will he be at 5? He (to play) football in the yard.
- 7. My granny (to cook) dinner for the party.
- 8. My mom (to answer) the letters tomorrow all evening.

Вправа 35. Перекладіть англійською мовою.

- 1. О шостій годині ранку він все ще буде спати..
- 2. Я буду сидіти у бібліотеці з 3 до 8 годин.
- 3. Ввечері я буду закінчувати доповідь.
- 4. Він буде готуватися до від ізду півгодини.
- 5. Весь завтрашній день вона буде розповідати про поїздку.
- 6. Завтра ми будемо готуватися до екзамену (sit for the exam).
- 7. Найближчі дві години вона буде відповідати на листи.
- 8. Він буде виконувати англійські вправи довго та старанно.

Існують дієслова, які не можуть виражати дію або стан як процес та означають почуття, емоційний стан, розумову діяльність, володіння, та не використовуються у **Progressive**:

Емоційний стан		Розумова діяльність	
wish	бажати	agree	погоджуватися
desire	бажати	believe	вірити
want	бажати	deny	заперечувати
envy	заздрити	doubt	сумніватися
hate	ненавидіти	expect	вважати
like	подобатися	forget	забувати
love	любити	know	знати
prefer	віддавати перевагу	recognize	впізнавати
fear	боятися	remember	пам'ятати
need	потребувати	respect	поважати
satisfy	задовольняти	suppose	гадати
seem	здаватися	think*	вважати*
depend on	залежити від	understand	розуміти
Почуття		Володіння	
hear*	чути*	be	бути
see*	бачити*	consist	складатися
taste*	мати смак*	belong	належати
smell*	пахнути*	contain	містити
		have	мати
		include	включати в себе
		possess	володіти
		own	володіти

Але це правило має виключення. Деякі дієслова (помічені *) можуть передавати значення як тривалості, так і стану (в залежності від змісту, який хоче передати той, хто говорить).

Дієслово	Використовується у формі Simple	Використовується у формі Progressive
hear	чути	отримувати звістку
see	бачити, розуміти	дивитися, зустрічатися
smell	пахнути	нюхати
taste	мати смак	пробувати на смак
think	вважати	розмірковувати, думати

Наприклад:

This soup tastes very delicious. Цей суп дуже добрий на смак.

He is tasting the soup, it is delicious. Він пробує суп на смак — він чудовий.

What are you thinking about? Про що ти думаєш?

What do you think of this movie? Що ти думаєш про цей фільм?

Вправа 36. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Зараз вона нікому не вірить.
- 2. Зараз все залежить тільки від тебе.
- 3. Зараз він володіє великим домом на узбережжі Середземного моря.
- 4. Ну і що ти зараз про нього думаєш?
- 5. Зараз квіти вже не пахнуть так сильно, як вчора.
- 6. Ти розумієш все, що я тобі кажу?
- 7. Я не впізнаю його, він зовсім інший.
- 8. Така спека! Я дуже хочу морозива.

Вправа 37. Дайте відповіді на питання:

- 1. What are you doing now?
- 2. Who is asking questions?
- 3. Are you sitting or standing?
- 4. Where are you sitting?
- 5. What lesson are you having now?
- 6. What is your neighbour doing?
- 7. Where are you going to after classes?
- 8. What was the teacher doing 5 minutes ago?
- 9. What was your mother doing at 7 a.m.?
- 10. What were you doing yesterday from 9 to 11 p.m.?

Вправа 38. Поставте речення у питальну форму (загальне та спеціальне питання). Почніть спеціальне питання з питальних слів у дужках:

- 1. She is having a walk with her dog. (With who?)
- 2. He is working in the garden. (Where?)
- 3. She was speaking on the phone 10 min ago. (When?)
- 4. They were playing cards in the evening. (What?)
- 5. He will be smoking during the break. (When?)
- 6. They will be studying tomorrow from 5 to 7. (At what time?)
- 7. She will be watching TV at 9. (What?)
- 8. He was reading a newspaper at the breakfast. (When?)

Вправа 39. Перекладіть речення.

- 1. Що ти робиш? Я дивлюся фільм, який порадив мій друг вчора.
- 2. Коли я прийшов додому, то побачив, що мама щось робить на кухні.
- 3. Коли я вийшов на вулицю, дув холодний вітер та йшов сніг.

- 4. Які в тебе плани на завтра? Буду фарбувати стіни, мій батько попрохав мене.
- 5. О 3 годині ми закінчимо роботу і будемо чекати на тебе.
- 6. Мері мила вікно, а її подруга прибирала у кімнаті.
- 7. Де він зараз? Він сидить перед телевізором, але не дивиться його.
- 8. Коли вона підійшла до дому, то побачила, що якийсь чоловік чекає на неї.
- 9. Вона каже, що на канікулах вона буде жити у своєї бабусі.
- 10.Що це за шум? Це діти коментують мультфільм, який вони дивляться.

The Perfect Tense Forms have + participle II

The Present Perfect Tense (have, has + PII) використовується:

- 1. Коли дію закінчено, результат в наявності, а час не вказаний.
 - e.g. I have read this book. Я прочитав цю книгу.
 - We have seen this film. Я бачив цей фільм.
 - I have met this man. Я зустрічав цю людину.
 - They have spoken about it. Вони побалакали про це.
- 2. З обставинами, що означають незакінчений період часу

(today, this week, this month, this year, тощо).

- e.g. I have not seen him this week. Я не бачив його цього тижня.
 - They have come today. Вони приїхали сьогодні.
 - She has written me 3 letters this month. Вона написала мені три листа у цьому місяці.
 - I have read many good books this year. Я прочитав багато гарних книжок цього року.
- 3. З деякими прислівниками неозначеного часу, такими як:

already – вже never - ніколи

just – тільки що **not**... yet – ще ні

ever – коли-небудь recently/lately - недавно

- e.g He has just come. Він тільки-но прийшов.
 - They have already spoken about it. Вони вже побалакали про це.
 - I have not seen this film yet. Я ще не бачив цього фільма.
 - Have you ever been to Paris? Ви були коли-небудь у Парижі?
- 4. З прийменниками **since** (з того часу як) та **for** (на протязі якогось часу). В цьому випадку дієслово у Present Perfect звичайно перекладають українською теперішнім часом.
- e.g. I have lived in Kharkiv since 1980. Я живу у Харкові з 2005 р.
 - We have known each other for many years. Ми знаємо одне одного багато років.
 - You have read my book for 3 months. Ти читаєш мою книгу 3 місяці.

Вправа 40. Назвіть Participle II таких неправильних дієслів.

to be	to speak	to buy	to know
to meet	to see	to hear	to come
to read	to send	to find	to arrive

Вправа 41. Вкажіть, в яких реченнях Present Perfect використаний правильно, а в яких ні.

- 1. My brother has changed his car.
- 2. Mary has gone to England last week.
- 3. Look what he has given me an hour ago.
- 4. I've seen a great film last night.
- 5. I think everybody has arrived.
- 6. Peter has written to me a week ago.
- 7. Sorry. I've forgotten your name.
- 8. We all have gone home at 8 o'clock.

Вправа 42. Побудуйте речення у Present Perfect.

E.g. Mike / come / today? – Has Mike come today?

- 1. Peter / pay / for his education?
- 2. Mike / change / his job / this year?
- 3. You / ever / read / English book / in the original?
- 4. He / phone / me / today.
- 5. We / never / play / tennis.
- 6. She / not / give / me / her new address.
- 7. Our team / win / a final match / this year.
- 8. I / work / hard / this week.

Вправа 43. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Фільм вже закінчився та люди виходять із кінотеатру.
- 2. Він вже повернувся із відрядження.
- 3. Цікаво, що з ним трапилося. Він так змінився.
- 4. Цього року наше видавництво надрукувало декілька нових книг.
- 5. Я його не бачила. Мабуть, він не прийшов.
- 6. Я ніколи не була у цьому домі, не знала, що він такий старий.
- 7. Навіщо ти закрив вікна?
- 8. Ті вже узнав все, що хотів?

The Past Perfect Tense (had + PII) використовується для виразу дії:

- 1. що закінчилася до другої дії у минулому. У цьому випадку інша дія виражається у Past Simple;
- e.g. He had gone before you telephoned. Він пішов до того, як ти подзвонив.
- 2. що закінчилася до певного моменту у минулому:

e.g. - They had come home by 7. Вони прийшли додому до 7^{i} .

Вправа 44. Виберіть правильний варіант.

- 1. I didn't recognize / hadn't recognized Ann, because she grew / had grown her hair very long.
- 2. We didn't understand / hadn't understood how he had got / got into this flat.
- 3. Peter *didn't play / hadn't played* in the match on Saturday as he *hurt / had hurt* his leg.
- 4. He had never travelled / never travelled by plane before he went / had gone on holiday to the USA.
- 5. When we *arrived / had arrived* the train *had left / left* already.
- 6. When the mother *got* / *had got* home the children *had eaten* / *ate* all the sweets.
- 7. He told / had told me that he had never been / never was in China before.
- 8. The fridge was / had been empty as he hadn't bought / didn't buy anything.

Вправа 45. Продовжіть речення, використовуючи Past Perfect. E.g. She came home after ... - She came home after she had visited her friend in the hospital.

- 1. She sat down to watch TV after she
- 2. Mike phoned his girlfriend after he
- 3. He started watering the flowers after he
- 4. He borrowed Ann's pen after he
- 5. He went to bed after he
- 6. She went to the station to see her mum off after she
- 7. He returned home late after he
- 8. He broke the window to get into his house after he

Вправа 46. Перекладіть англійською мовою.

- 1. До шостої години вечора вони вже зробили більшу частину роботи.
- 2. Він вийшов з дому до того, як почався дощ.
- 3. Наша сім'я переїхала сюди після того, як покинула Європу.
- 4. Коли ми ввімкнули телевізор, футбол уже закінчився.
- 5. Менеджер вже пішов додому, коли я дістався офісу.
- 6. Вона зробила всі завдання до того, як взятися за книжку.
- 7. Як завжди, мати приготувала сніданок до восьмої години.
- 8. Коли я дістався аеропорту, літак вже приземлився і пасажири проходили таможню.

The Future Perfect Tense (will have + PII) використовується для виразу дії:

1. що закінчиться до іншої дії у майбутньому,

- e.g. I will have helped you before he comes. Я допоможу тобі до того, як він прийде.
- 2. що закінчиться до вказаного моменту у майбутньому:
- e.g. They will have built a new school by the 1st of September. Вони побудують нову школу до 1 вересня.

Увага! У питаннях, що починаються з when? замість часів Perfect використовуються часи Simple.

e.g. - He has left school this year. - When did he leave school?

Вправа 47. Складіть речення у Future Perfect.

E.g. Typist / type / letters / Monday. – The typist will have typed the letters by Monday.

- 1. Jack / do / everything / Tuesday.
- 2. He / graduate from / University / next June.
- 3. Mary / return / home / 9 o'clock.
- 4. We / pass / exams / middle of July.
- 5. I / finish shopping / that time.
- 6. The Browns / move to / new flat / January.
- 7. He / go away / the evening.
- 8. We / discuss / the event / the end of the lesson.

Вправа 48. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Ми вже підемо, коли ти повернешся.
- 2. Вони видадуть книгу до осені.
- 3. До того, як ти прийдеш, ми вже все обговоримо.
- 4. Вони отримають візи до літа.
- 5. До свят ми відремонтуємо квартиру.
- 6. Ми зробимо все до його приходу.
- 7. Я обов'язково напишу йому листа до кінця тижня.
- 8. Ти складеш іспити до липня?

The Perfect Progressive Tense Forms have been + -ing

The Present Perfect Progressive Tense (<u>have been/has been + -ing</u>) використовується для виразу подовженої дії, що почалася у минулому та ще здійснюється у теперішньому часі. Для питань використовується частіше за все питальний вираз **How long?** – $\mathbf{Я} \kappa$ довго?:

e.g. They have been discussing this problem for 3 hours already. - Вони обговорюють цю проблему вже 3 години.

How long have they been discussing this problem? – Як довго вони обговорюють цю проблему?

Вправа 49. Зробіть речення у Present Perfect Progressive.

E.g. Ann started learning dancing in July. Now it is January. (for) – Ann has been learning dancing for seven months.

- 1. It started snowing on Sunday. Today is Thursday. (for)
- 2. We started walking at 3 o'clock. (since)
- 3. Mary started painting the walls at the weekend. (since)
- 4. He started studying at the University in September. Now it is April. (for)
- 5. We started waiting for the bus at 6 o'clock. Now it is midnight. (for)
- 6. We started working in the garden in the morning. (since)
- 7. She started talking on the phone two hours ago. (for)
- 8. They started playing football at 7 o'clock. It is 8.30 now. (for)

Вправа 50. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Як довго ви вже граєте у футбол?
- 2. Вона пише листи цілий день, бо пише всім матері, бабусі, братові.
- 3. Він ремонтує машину другий день поспіль.
- 4. Вона співає у сусідній квартирі уже третю годину. Я дуже притомився від цього.
- 5. Сніг іде третю годину, дерева вже повністю білі.
- 6. Він складає промову з ранку, дуже нервує.
- 7. Вона не прибирала квартиру вже другий тиждень.
- 8. Як довго ті працюєш на одній і тій самій роботі?

The Past Perfect Progressive Tense (<u>had been + -ing</u>) позначає дію, що почалася до якогось моменту у минулому та продовжувалася протягом певного відрізку часу до вказаного моменту або іншої дії у минулому.

e.g. We had been playing chess for 2 hours already when he came. Ми грали в шахи вже 2 години, коли він прийшов.

Вправа 51. Розкрийте дужки, використовуючи Past Perfect Progressive.

- 1. I (to watch) TV for an hour when my parents came.
- 2. She (to sleep) only for half an hour when the alarm clock rang.
- 3. They (to wait) for him for 15 minutes when he called and said that he wouldn't come.
- 4. How long you (to read) the newspaper when you found the interesting news?
- 5. Though I (to live) in this city for 5 years, I didn't like it.
- 6. He was very angry as somebody (to send) him SMS all night long.
- 7. It (to rain) for two days and the streets were flooded.
- 8. They (to swim) for 10 minutes only when a storm warning was announced.

Вправа 52. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Він почувався дуже втомленим, бо вів машину усю ніч.
- 2. Я дзвонив у двері десять хвилин, поки він мені відкрив.
- 3. Перед тим, як стати менеджером, він працював офіціантом п'ять років.
- 4. Скільки ви чекали на поїзд доки він не прийшов?
- 5. Нарешті відбулося інтерв'ю, до якого вона готувалася два дні.
- 6. Вона прикрашала кімнату вже пару годин, коли підвернула ногу.
- 7. До того, як поїхати у Японію, він вивчав японську цілий рік.
- 8. Ми простояли кілька хвилин поки хтось нас не покликав.

3ICTABЛЕННЯ PRESENT SIMPLE, PRESENT PPOGRESSIVE, PRESENT PERFECT (3 прийменниками since та for), PRESENT PERFECT PROGRESSIVE

Вправа 53. Не переводячи речень, назвіть вид дієслова, що його потрібно використати у таких мікроситуаціях та жартах при перекладі їх англійською мовою:

- 1. Я вивчаю англійську мову вже кілька років.
- 2. Ми маємо англійські заняття 2 рази на тиждень.
- 3. Зараз у нас урок англійської мови. Ми повторюємо видо-часові форми англійського дієслова.
- 4. Лікарю, що ви використовуєте, коли у вас сильна нежить? Шість носовиків за тиждень.
- 5. Кінозірка звільнює свою служанку. "За що?" питає та. "За те, що ви усім кажете, що працюєте на мене вже 30 років."
- 6. Мати готує на кухні та прохає доньку: "Бетті, йди глянь, що там робить Джон та скажи, щоб він цього не робив."

Вправа 54. Перекладіть речення:

- 1. На кого ви чекаєте? На свого друга. Ви давно на нього чекаєте? Я чекаю на нього вже годину. Часто ви на нього чекаєте? Так.
- 2. Що ви перекладаєте? Я перекладаю статтю. Скільки часу ви її вже перекладаєте? Я перекладаю її з ранку. Я перекладаю 3 статті за тиждень.
- 3. Чи можу я бачити Ніколаса? Ні, він снідає. Почекайте трохи. Чи давно він снідає? Так, він снідає вже 20 хвилин. Він завжди снідає у цей час.
- 4. Слухай! Анна співає у сусідній кімнаті. Вона співає добре. Вона навчається у музичній школі вже 3 роки.
- 5. Що ви пишете? Я пишу листа до своєї сестри. Ми часто пишемо одна одній (to each other). Зараз вона працює над своєю книгою. Вона працює над нею вже кілька місяців.
- 6. Що ви тут робите? Я перекладаю статтю з економіки. Чи давно ви її перекладаєте? Ця стаття важка. Я перекладаю її кілька днів. Але звичайно ви перекладаєте з англійської дуже швидко. Так, але з цією статтею я працюю вже з вівторка.

7. Я навчаюсь в університеті. Я навчаюсь тут з вересня. Я вивчаю англійську з п'ятого класу. Я трохи розмовляю англійською та трохи знаю німецьку. Я люблю читати англійські та німецькі книги та намагаюся робити переклади українською. Зараз ми повторюємо англійські часи. Ми повторюємо їх вже другий тиждень.

Вправа 55. Запитайте свого партнера:

- де він вчиться (працю ϵ),
- де він живе,
- що він звичайно робить після занять (роботи),
- що він робить вечорами,
- куди він ходить у неділю,
- як часто він ходить у кіно,
- яку музику він любить,
- які фільми він любить,
- чи любить він класичну музику,
- чи вивчає він англійську,
- чи говорить він англійською,
- що він зараз робить,
- що він зараз читає,
- що робить його сусід,
- що робить викладач,
- чи вивчає він зараз англійську,
- як довго він навчається в університеті,
- як довго він вивчає англійську,
- як довго він живе у Харкові,
- з якого часу він живе у Харкові,
- з якого часу він тут.

ЗІСТАВЛЕННЯ PAST SIMPLE та PRESENT PERFECT

Вправа 56. Не переводячи речень, назвіть вид дієслова, що потрібно використати у таких мікроситуаціях та жартах при перекладі їх англійською:

- 1. Я одержав два листи (тобто листи в мене, ось вони)
 - вчора
 - тільки що
 - минулого тижня
 - цього тижня
 - два дні тому
 - вже.
- 2. Чи Петренки поїхали до Києва?
 - Так, вони поїхали того тижня.
- 3. Джон, зізнайся чесно, хто написав тобі домашній твір?

- Чесне слово, сер, не знаю. Я рано пішов спати вчора.
- 4. Мамо, наш вчитель ніколи не бачив коней.
 - Як це?
 - Вчора я намалював коня, а вчитель підійшов та запитав: "Що це таке?".

Вправа 57. Перекладіть речення:

- (тобто нічим писати).
- хвилину тому.
- тільки що.
- учора.

Вона написала це речення
- вчора.
- тільки що.
- того тижня.
- вже.

Він запросив мене на вечірку
- учора.
- вже.

Вправа 58. Перекладіть ситуації:

- 1. Де Микола? Він поїхав до Києва. Коли він поїхав? Він поїхав кілька днів тому. А я ніколи не був у Києві.
- 2. Де Петренко? Чому він не прийшов до інституту? Я його сьогодні не бачив. Боюся, що він захворів. Ви помиляєтесь. Петренко тут. Він тільки що пішов на лекцію. Та ви не можете зараз із ним поговорити, бо лекція вже почалася. Коли вона почалася? Кілька хвилин тому.
- 3. Підемо до кафе пообідаємо. 3 радістю. Я ще не обідав. А коли ви вчора обідали? Я не обідав зовсім. Не було часу.
- 4. Я склав іспит з історії. Коли ти його склав? Сьогодні. Молодець. Чи не сходити нам з цього приводу до зоопарку? Чудова ідея. Я ніколи там не був.
- 5. Скільки часу ти пробув у Харкові? 3 вересня. Чи ти бачив вже якісь цікаві місця? Так, деякі. Де ти вже був? Я був у всіх музеях. А ти був хоча б в одному театрі? Ні, не мав часу.
- 6. Ви виглядаєте втомленим. Ви багато працюєте. Ви не хотіли б випити чашку кави? Ні, спасибі, я тільки що випив.
- 7. Чи дивилися ви вчора увечері фільм по TV? Так. Він сподобався вам? Не дуже.
- 8. Привіт, Борис! Я тебе не бачив цілу вічність. Де ти був весь цей час? Я був у Криму та тільки що повернувся. Я добре там провів час. Ти їздив туди один? Ні, із жінкою. Коли ви приїхали? Два дні тому.
- 9. Я не бачив вас з місяць. Ви уїжджали, чи не так? Я був у Мінську. Я повернувся тільки вчора.

10. Я хотів у тебе запитати, чи ти чув щось про Петра? – Ні, я нічого про нього не чув та не бачив його вже кілька місяців.

Вправа 59. Запитайте свого партнера:

- чи їздив він куди-небудь коли-небудь,
- чи він їздив туди один чи з друзями,
- що він там робив,
- він їздив туди поїздом чи літаком,
- скільки часу він туди добирався,
- чи важко було дістати квиток,
- як довго він там був,
- що він робив вечорами,
- 3 ким він там познайомився,
- яка була погода,
- чи одержав він задоволення від канікул,
- чи був він за кордоном,
- чи бачив він якийсь фільм, який його вразив,
- чи був він у музеї історії,
- чи снідав він сьогодні,
- чим він сьогодні снідав,
- чи бачив він сьогодні своїх друзів,
- чи підготував він домашнє завдання на сьогодні,
- що цікавого він дивився по TV останнім часом,
- звідки він тільки що прийшов.

ЗІСТАВЛЕННЯ PAST SIMPLE, PRESENT PERFECT, PAST PERFECT, PAST PROGRESSIVE

Вправа 60. Не переводячи речень, назвіть вид дієслова, який слід використати у таких реченнях та ситуаціях:

- 1. Я прочитав цю книгу (тобто можу розказати її зміст).
 - того року.
 - вчора до 7 годин вечора.
- 2. Я читав цю книгу коли він прийшов.
 - вчора.
 - поки він перекладав текст.
 - тиждень тому.
- 3. Вона вийшла із інституту, сіла у автобус та поїхала додому. Коли вона прийшла додому, її син вже зробив уроки та дивився телевізор. Поки він дивився телевізор, мати готувала вечерю.
- 4. Учора о 7 вечора Джон дивився по TV хокейний матч та заснув. Його розбудила жінка:
 - Вставай, вже 12.

- На чию користь? – закричав Джон із жахом.

Вправа 61. Перекладіть речення:

- вчора. Я написав листа - (ось він).

- до того, як прийшла мати.

Я писав листа - поки він читав газету.

- коли він прийшов.

- того року.

- до того, як ти прийшов.

Я робив доповідь - на тому тижні.

- цього тижня.

- коли ви зайшли до залу.

- вже 15 хвилин, коли ви зайшли до залу.

Вправа 62. Перекладіть такі ситуації:

- 1. Вона вийшла із інституту, сіла в автобус та поїхала додому. Коли вона прийшла додому, її син готував уроки. Поки він займався, вона готувала вечерю.
- 2. Що ти робив вчора в цей час? Я писав доповідь у бібліотеці. Коли ти повернувся додому? Пізно.
- 3. З ким ти розмовляв вчора, коли я зустрів тебе на вулиці? Із другом. Він два дні тому повернувся з Києва. Він розповідав про свою поїздку, коли ти нас побачив.
- 4. Ти вже бачив цей фільм? Так. А чи бачив ти якісь нові фільми з того часу, як ми зустрічалися востаннє? Ні. О, а я дуже часто ходжу до кіно, у цьому місяці я бачила два фільми. Вчора, коли я прийшла до кінотеатру, мої друзі чекали на мене біля входу.
- 5. Вона приїхала до нашого міста 2 роки тому. До того часу вона вже закінчила інститут та біля року працювала лікарем.
- 6. Коли я прийшов додому, мої батьки дивилися телевізор, а старший брат пішов до кіно.

Вправа 63. Перекладіть листа:

Любий Джон,

Я одержав твого листа десь місяць тому, але не міг знайти час, щоб відповісти на нього. Я був дуже зайнятий останнього часу. Три дні тому я провалив екзамен з історії (to fail), тому що пропустив багато занять. Відверто кажучи, я мало займався. Зараз 6 година вечора, я сиджу за письмовим столом. Я займаюсь вже 4 години. Я вирішив зробити коротку перерву, тому пишу тобі.

3 найкращими побажаннями,

Петро.

ЗІСТАВЛЕННЯ FUTURE SIMPLE, FUTURE PROGRESSIVE, FUTURE PERFECT

- наступного року

Вправа 64. Не перекладаючи речення, назвіть форму дієслова, яку слід ужити:

1. Він буде вивчати англійську	- незабаром. - коли ти прийдеш.
2. Я прочитаю цю книгу	- незабаром. - завтра до 3 години.

- до того часу, як ти прийдеш.
3. Я буду читати цю книжку
- завтра у цей час.

- поки ти будеш дивитися газети.

4. Ми будемо обідати- за годину.- коли вони прийдуть.

5. Ми приїдемо - до 3 години дня. - незабаром.

- завтра до цього часу.

Вправа 65. Перекладіть речення:

- 1. Я буду дуже зайнятий у червні. Я буду складати іспити.
- 2. Я напишу тобі листа.
- 3. До 7 години я напишу цю роботу та відпочину.
- 4. Ми побудуємо дім до осені.
- 5. Я ще буду працювати, коли ти повернешся.
- 6. Він буде зайнятий завтра.
- 7. Через рік він до мене приїде.
- 8. Не приходьте до мене завтра о 5. У мене буде урок англійської мови.
- 9. Що ти робитимеш завтра о цій годині? Я буду проглядати нові газети та журнали.
- 10. Поїзд уже поїде до того часу, як ми прийдемо на станцію.

Вправа 66. (оглядове) Перекладіть:

- 1. Яку статтю ви зараз перекладаєте?
- 2. Учора о 8 я перекладав статтю.
- 3. Скільки статей ви переклали цього місяця?
- 4. Він перекладає статті дуже добре.
- 5. Завтра о 7 вечора я буду перекладати статтю.
- 6. Я перекладаю цю статтю з понеділка.
- 7. Незабаром я перекладу цю статтю.

- 8. Учора я переклав ще одну статтю.
- 9. Я вже переклав половину статті до того, як ти прийшов.
- 10. Я переклав цю статтю того тижня.
- 11. Коли ви переклали цю статтю?
- 12. Як довго ви перекладали цю статтю?
- 13. Навіщо ви переклали цю статтю?
- 14. Я перекладу цю статтю до вечора.

ПАСИВНИЙ СТАН (PASSIVE VOICE)

Англійська мова має 2 стани: активний стан (Active Voice) та пасивний стан (Passive Voice). Active Voice показує, що підмет сам виконує якусь дію:

e.g. I wrote a letter yesterday. – Я вчора написав листа.

The students asked many questions. – Студенти задали багато питань.

Passive Voice показує, що підмет піддається якійсь дії:

e.g. The letter was written yesterday. – Листа було написано вчора. The teacher is asked many questions. – Вчителю задають багато питань.

Simple Passive be + Participle II

Вправа 67. Закінчіть речення у Simple Passive, використовуючи дієслово у дужках.

E.g. Paper of wood. (to make) – Paper is made of wood.

- 1. He twice a month. (to pay)
- 2. Chocolate more by adults than by children. (to eat)
- 3. English not only in Great Britain. (to speak)
- 4. They early in the morning by their mother. (to wake)
- 5. This film by millions of people throughout the world. (to see)
- 6. Football by two teams with eleven players each. (to play)
- 7. My name without "Y". (to spell)
- 8. Windows once every six months. (to wash)
- 9. The car ... last year (to repair).
- 10. The room ... (cleaned) tomorrow, because they have no key to the room.

Вправа 68. Замініть стан з активного на пасивний:

E.g. The teacher asked him a question.- He was asked a question.

- 1. They built some new houses in our street last year.
- 2. My friend will give me an interesting book.
- 3. We helped my brother.
- 4. She left money at home.
- 5. I take these books from the library.
- 6. The tourists photographed the monuments.

- 7. My brother wrote this book.
- 8. This boy will ask many questions.

Вправа 69. Поставте до речень усі види питань:

- 1. The money was left at home.
- 2. The books are taken from the central library.
- 3. He will be given an interesting magazine.

Вправа 70. Перекладіть речення:

- 1. Його часто посилають до Києва.
- 2. Телеграму було одержано вчора.
- 3. Наступного року тут буде побудовано нову станцію метро.
- 4. Коли було перекладено цю статтю?
- 5. Кому дали цю роботу?
- 6. Ким був побудований цей замок?
- 7. Магазин буде відкритий завтра?
- 8. Собаку залишили на дворі.

Progressive Passive be + being + Participle II

Вправа 71. Замініть активний стан на пасивний:

E.g. They are building a new house in our street. - A new house is being built in our street.

- 1. We are reading a new text now.
- 2. They are studying new material.
- 3. He was writing a report at 5 o'clock.
- 4. We were translating that article from 5 to 7.
- 5. They are cutting the grass on the field.
- 6. The manager is interviewing her now.
- 7. The barber was cutting his hair for an hour.
- 8. He will be cleaning his clothes in the dry-cleaner's for two hours.

Вправа 72. Перекладіть речення:

- 1. Його зараз опитують на екзамені.
- 2. Йому зараз допомагають перекласти листа англійською.
- 3. Багато нових будинків будують зараз у нашому місті.
- 4. Роботу зараз виконують та її буде закінчено за 2 години.
- 5. Дитині зараз пояснюють правила поведінки.
- 6. Зараз у цьому магазині продаються тільки іграшки.
- 7. Результати випробувань аналізувалися на зборах.
- 8. Коли він там жив, театр тільки будували.

Perfect Passive have been + Participle II

Вправа 73. Розкрийте дужки, використовуючи Perfect Passive.

- 1. A new hospital (to build) this year.
- 2. Your telegram (to send) already.
- 3. This question (to discuss) before you came.
- 4. His articles (to translate) into many languages.
- 5. The work (to finish) by tomorrow.
- 6. The child (to leave) at home.
- 7. Much (to say) about it.
- 8. We (to invite) to the party.

Вправа 74. Перекладіть речення:

- 1. Листа тільки що відправлено.
- 2. Багато нових будинків побудовано цього року у нашому місті.
- 3. Статтю ще не написано.
- 4. Це питання вже вирішено.
- 5. Телеграму відіслали до того, як ви прийшли.
- 6. Учора до цього часу роботу вже було закінчено.
- 7. Цю книгу буде перекладено до кінця наступного року.
- 8. Делегацію зустрінуть до 3 години.

Вправа 75. (оглядове) Перекладіть речення:

- 1. Листа принесли вчора.
- 2. Текст тільки що перекладено.
- 3. Цю роботу вже зроблено.
- 4. Грошей ще не виплачено.
- 5. Делегацію зустрінуть у понеділок.
- 6. Зараз перекладають новий текст.
- 7. Цей будинок будували, коли ми приїхали до цього міста.
- 8. Нам розповіли про це.
- 9. План було обговорено до того, як ви прийшли.
- 10. Його статтю буде опубліковано до кінця року.

Дієслова, які використовуються із різними прислівниками, завжди залишають прислівник «при собі», навіть, якщо речення ним закінчується. УВАГА! Прислівник змінює значення дієслова. Не забувайте про це!

E.g. This girl is always <u>looked at</u>. — На цю дівчину завжди дивляться. This girl is always <u>looked for</u>. — Цю дівчинку завжди шукають. This girl is <u>looked after</u>. — За цією дівчинкою приглядають.

ЗІСТАВЛЕННЯ ВСІХ ЧАСІВ У ДІЙСНОМУ (АКТИВНОМУ) ТА ПАСИВНОМУ СТАНАХ

Вправа 76. Перекладіть речення:

- 1. He was shown the way to the station.
- 2. She was told the news after she had returned home.
- 3. They were offered the goods at a low price.
- 4. The buyers were given a credit for six months.
- 5. They have been given detailed instructions.
- 6. Children are taught foreign languages at school.
- 7. They are paid twice a month.
- 8. He was offered some interesting work.
- 9. He was promised immediate help.
- 10. Why was he laughed at?
- 11. He is always listened to with great interest.
- 12. I have never been spoken to in this way before.
- 13. She is very well spoken of.
- 14. The doctor was immediately sent for.
- 15. Yesterday I saw the film which is so much spoken about.
- 16. Why was he relied upon if he is so unreliable?
- 17. This subject will be dealt with in the next paragraph.
- 18. The agreement had not been arrived at, so the dispute was settled by the court.

Вправа 77. Замініть дійсний стан пасивним:

- 1. Scientists are making wonderful discoveries.
- 2. Glinka composed the opera "Ivan Susanin".
- 3. This mine will produce large quantities of coal this year.
- 4. A railway line connects the village with the town.
- 5. Who has written this article?
- 6. A famous architect designed this theatre.
- 7. This plant had fulfilled the annual plan by the 15th November.
- 8. The director has just signed the letter.
- 9. The committee is discussing this question now.
- 10. The agent informed the buyers on the discount.

Вправа 78. Поставте дієслова, що у дужках, у вірну форму:

- 1. Don't enter the room! A student (to examine) there.
- 2. The event (to report) by the newspapers before they arrived home.
- 3. After the accident he (to take) immediately to the hospital.
- 4. The letter (to type) by the typist when I came in.
- 5. I am sure that this work (to complete) by the end of the month.
- 6. Some new magazines just (to bring). Would you like to look them through?

- 7. Many new houses (to build) in our town lately.
- 8. The goods not (to examine) yet at the custom-house.
- 9. The question which (to discuss) now at the conference is very important.
- 10. The contract (to type) before the manager came to the office.
- 11. All the students (to examine) by five o'clock.
- 12. The documents not (to sign) yet by the manager. They (to check) now.

Вправа 79. Перекладіть речення:

- 1. Чи підписаний цей лист?
- 2. Цю угоду нещодавно укладено.
- 3. Це питання ще не вивчено.
- 4. Цю проблему вирішено вченими.
- 5. Цю будівлю було тільки що побудовано, коли ми приїхали до Києва.
- 6. Коли прийшов директор, усе було зроблено: документи перевірено та листи надруковано.
- 7. Дім було відремонтовано до того часу, як він повернувся.
- 8. Вам не доведеться чекати. Документи будуть перевірені та листи надруковані, коли ви прийдете.
- 9. Першу частину цієї книги друкують зараз, а другу будуть друкувати у наступному році.
- 10. Коли було побудовано цей вокзал?
- 11. Наш завод обладнаний сучасними машинами.
- 12. Його незабаром відправлять у відрядження.
- 13. Я гадаю, що цей завод буде побудований до травня.
- 14. Він поїде з Києва, коли угоду буде підписано.
- 15. Угоду вже було підписано до того, як він приїхав.
- 16. Де буде побудовано нову бібліотеку?
- 17. Що виробляють на цій фабриці?
- 18. Цю книгу продають у всіх книгарнях міста.
- 19. Ми прочитаємо цю статтю, якщо її перекладуть українською.
- 20. Новий міст будують біля вокзалу.
- 21. Листа не буде відправлено сьогодні, тому що він ще не підписаний директором.
- 22. Підручник цих авторів переведений 4 мовами.
- 23. Мені ще нічого не казали про це.
- 24. Його запросили працювати у нашому інституті.
- 25. Їм обіцяли інформацію з цього питання.
- 26. Мені запропонували білет на концерт, та я відмовився.
- 27. Студентів медичних інститутів навчають латині.
- 28. Їм показали лабораторію та бібліотеку Університету.
- 29. Якщо мені запропонують цю роботу, я погоджусь.
- 30. Днями мені розповіли дуже цікавий випадок.
- 31. Директор поїхав на завод, та на нього чекають пізно.
- 32. Актрису зустріли квітами та поздоровленнями.

МОДАЛЬНІ ДІЄСЛОВА ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Модальні дієслова не мають головної ознаки дієслова, тобто не позначають дії, а лише доповнюють дієслово, вносять так звану модальність, тобто можливість, бажаність, необхідність і таке інше щось зробити. Основні модальні дієслова — can, must, may, should.

Модальні дієслова характеризуються такими особливостями.

- Вони не використовуються самі по собі, а лише у сукупності з «звичайними» дієсловами, тому їх можна віднести до категорії допоміжних дієслів.

I can everything. I can do everything. – Я можу зробити все.

- Вони не відмінюються за особами. **He cans swim. He can swim.** – **Biн вміє плавати.**

- Вони мають особливі форми у різних часах.

I canned read when I was small. I could read when I was 6 years old.

- Я вмів читати, коли мені було 6 років.

I will can read when I grow up. I will be able to play tennis in a year.

- Я зможу грати в теніс за рік.

Модальні дієслова є певною мірою допоміжними дієсловами, тому у реченнях займають місце допоміжного дієслова.

He can swim very well. Can he swim very well?

How can he swim?

Who can swim very well?

He cannot (can't) swim very well.

Модальні дієслова та їх значення	Заперечна форма	Present	Past	Future
can можу, вмію	cannot can't	can	could	will be able to

must	mustn't	must	had to	will have to
повинен,	(не можна)			
зобов'язаний	needn't			
треба,	(немає			
необхідно	необхідності)			
may	may not	may	might	will be allowed to
можу, маю				
дозвіл				

ЕКВІВАЛЕНТИ МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ

To have to = must (виражає необхідність виконання дії за певних обставин, часто українською мовою перекладається словом *доводиться*).

e.g. He has to get up early. Йому доводиться вставати рано.

He had to get up early. Йому довелось вставати рано.

He will have to get up early. Йому доведеться вставати рано.

Заперечні та питальні речення з конструкцією to have to утворюються за допомогою допоміжного дієслова do (does, did) за загальною формулою утворення заперечення та питання.

e.g. He doesn't have to get up early. Does he have to get up early?

Should = must (використовується для значення *треба*, *належить*, а також для виразу порад, рекомендацій, докорів у теперішньому на наступному часі).

e.g. You should read this book. Вам треба прочитати цю книгу.

She should see a doctor. Їй належить сходити до лікаря.

To be to = must (заздалегідь запланована дія).

e.g. We are to meet at 6. Ми маємо зустрітися о 6.

To be allowed to = may

e.g. You will be allowed to leave as soon as you finish your work.

To be able to = can (мати змогу)

e.g. He will be able to help you tomorrow. Він буде в змозі допомогти вам завтра.

Модальні дієслова MUST, CAN, MAY також можуть означати вірогідність, можливість якогось явища або події.

E.g. It **can** rain any minute. Дощ може піти любої хвилини.

You **must** me cold – it is chilly here. Ви, мабуть, змерзли – тут прохолодно.

She **may** be late – the transport is awful here. Може, вона спізниться – транспорт тут жахливий.

Вправа 80. Скажіть речення у минулому та у майбутньому часах.

- 1. She can ride a bicycle.
- 2. He must come to work at 9.

- 3. They must listen to the teacher's explanations.
- 4. You may ask me any questions on the topic.
- 5. He can translate without a dictionary.
- 6. She must follow the rule.
- 7. We must stay at home and get prepared for tomorrow's exam.
- 8. You may go, when the lesson is over.

Вправа 81. Побудуйте заперечну та питальну форму речень.

- 1. He could speak French when he was in France.
- 2. He will be able to play the piano in two years.
- 3. She had to run fast to catch the train.
- 4. She will have to phone her mother even if she doesn't want to.
- 5. We should listen to the explanation carefully.
- 6. They were allowed to sit and listen quietly.
- 7. They will be allowed to leave early.
- 8. We had to say "good-bye" as it was too late.

Вправа 82. Доповніть речення, вибравши mustn't або needn't.

- 1. You ... hurry. You'll get too tired.
- 2. You ... hurry. We are not late.
- 3. We ... stay long at the party. We have to get up early tomorrow.
- 4. We ... stay long to please them. They hardly notice us.
- 5. You ... leave the door open. Mother has the key.
- 6. You ... leave the door open. The neighbours are unreliable.
- 7. You ... tell your mother about this. She has been already told.
- 8. You ... tell your mother about this. Her nerves are bad.

Вправа 83. Вставте модальне дієслово, яке підходить за змістом, у теперішньому часі.

- 1. The child ... count from 1 to 10, his brother taught him.
- 2. The rain ... spoil the party that we are planning to make in the open air.
- 3. You ... read more because you don't know elementary things.
- 4. As the classes start at 8 they ... leave home at least at 7.30.
- 5. I have a couple of minutes to talk to you. You ... come in.
- 6. The cars ... stop when the traffic light is red.
- 7. We ... stay here and wait a little until the crowd becomes smaller.
- 8. With mobile phones people ... call each other more often.

Bnpaвa 84. Дайте пораду у ситуації, використовуючи модальне дієслово should.

E.g. I broke the car. – You should fix it before you go on holiday.

- 1. I'm going to be late for work. You should
- 2. I've lost my key. You should
- 3. I've offended my friend. You should

- Вправа 85. Побудуйте речення із модальними дієсловами, пояснюючи використання того чи іншого модального дієслова.

E.g. write dictations – He should write many dictations because his grammar is awful.(Or: He can write dictations in his free time).

1. Make tea. 2. Clean the room. 3. Repair the watch. 4. Make coffee. 5. Use the computer. 6. Fix the tent. 7. Use vacuum cleaner. 8. Take care of children.

Вправа 86. Перекладіть англійською мовою, використовуючи MUST, CAN або MAY для передачі вірогідності або можливості.

- 1. Мабуть, вони поїдуть до моря цього літа.
- 2. Може, він працює сьогодні щось я його не бачу.
- 3. Магазини, напевно, закриті сьогодні.
- 4. Він все ще може прийти, ще не дуже пізно.
- 5. Вона, напевно, живе тут, я бачила її тут пізно ввечері та рано вранці.
- 6. Вона може прийти прямо до обіду вона завжди так робить.
- 7. Банк може бути закритий сьогодні.
- 8. Може бути, фільм і цікавий, але щось я не вірю.

Вправа 87. Перекладіть англійською мовою, використовуючи всі модальні дієслова та їх еквіваленти.

- 1. Я не можу чекати.
- 2. Ти повинен це зробити не пізніше, ніж завтра.
- 3. Ти можеш відповісти на моє питання?
- 4. Тут не можна кричати. Це лікарня.
- 5. Немає потреби їм ходити туди без них усе вирішиться.
- 6. Їм прийшлося довго чекати, але воно того було варте.
- 7. Ви можете заказати таксі, а можете скористатися автобусом.
- 8. Ми не повинні вирішувати за нього цю проблему.
- 9. Вони повинні продати машину, щоб заплатити за навчання.
- 10. Тобі слід поговорити з ним та пояснити свою поведінку.
- 11. Вони не могли іти пішки і піймали таксі.
- 12.Він не повинен був пам'ятати про все.
- 13.Він не зможе дивитися цей фільм, це буде важко для нього.
- 14.Вам не можна буде заходити туди, доки вас не позвуть.
- 15.Я не змогла поїхати до бабусі того літа.
- 16. Вона не уміла готувати, доки не стала жити одна.

ПЕРЕКЛАД МОДАЛЬНИХ ДІЄСЛІВ У СПОЛУЧЕННІ З PERFECT INFINITIVE

Should have done	Якщо хтось не зробив	She should have gone to
	щось, що було важливе,	the doctor yesterday, but
	ми можемо сказати, що	she forgot.
	він should have done it.	Вона повинна була
		сходити до лікарі вчора,
		але вона забула.
Shouldn't have done	Якщо хтось зробив щось	You shouldn't have told
	неправильне, ми можемо	your girlfriend that she
	сказати, що він shouldn't	was overweight.
	have done it.	Не потрібно було казати
		своїй дівчині, що в неї
		зайва вага.
Could have done	Якщо хтось не зробив	He could have become a
	щось, що було можливе,	pianist but he didn't
	ми говоримо, що він	want to.
	could have done it.	Він міг би стати
		піаністом, але не захотів.
May have happened	Якщо ми говоримо, що	He is not answering the
	щось may have	phone. He may have left
	happened, ми маємо на	for work.
	увазі, що можливо, це	Він не відповідає на
	трапилось.	телефон. Мабуть, пішов
		на роботу.
Must have happened	Якщо ми говоримо, що	The exam was so easy.
	щось must have	He must have passed it.
	happened, ми маємо на	Іспит був такий легкий.
	увазі, що ми впевнені,	Він напевно склав його.
	що це трапилось.	

Bnpaвa 88. Доповніть речення модальним дієсловом SHOULD та одним із дієслів із запропонованих у формі Perfect Infinitive.

give	come	put	lock	
take	call	tell	study	

- 1. You ... me that you were coming, I could cook a bigger dinner!
- 2. He ... his room! They stole his new laptop!

- 3. You ... in time! I'm frozen!
- 4. You ... some sugar in coffee! It is bitter.
- 5. I ... my umbrella! I'm wet through!
- 6. Mum, you ... me some cash! I had no money to pay the fare.
- 7. I ... English more when I was at school. Now I feel unconfident.
- 8. He ... his parents yesterday but he forgot. He will do it today.

Bnpaвa 89. Доповніть речення формою модального дієслова SHOULDN'T та одним із дієслов у формі Perfect Infinitive.

	3 1 1 3	U		
play	buy	put	sleep	
believe	eat	spend	lose	

- 1. I ... so much! I feel sick.
- 2. You ... all your money. How will you live till the end of the month?
- 3. He ... so little. Now he feels dizzy.
- 4. You ... your money in the pocket. It has a hole in it.
- 5. They ... this cake. It was made years ago!!!
- 6. I ... the guitar all night. Now my neighbour doesn't speak to me.
- 7. She ... him. He is such a flirt.
- 8. We ... the football game yesterday. Now they despise us.

Bnpaвa 90. Доповніть речення модальним дієсловом COULD та змістовним дієсловом у формі Perfect Infinitive.

The state of the s			
take	study	be	enter
use	work	win	go

- 1. He ... harder, but he is lazy.
- 2. She ... the best in her group but she is not ambitious.
- 3. They ... the book yesterday, but they forgot.
- 4. He ... the dictionary but he didn't.
- 5. Our team ... the match, but they didn't try hard.
- 6. We ... to France last year, but we had no passports.
- 7. He ... the university but he preferred college.
- 8. She ... music, but she didn't want to.

Вправа 91. Перефразуйте речення, використовуючи модальні дієслова MAY або MUST.

E.g. Perhaps he went home. – He may have gone home.

I am sure she has left. - She must have left.

- 1. Perhaps she has seen her parents today.
- 2. Perhaps the children have done the homework already.
- 3. I'm sure they split last year.
- 4. I'm sure he found a new job.
- 5. Perhaps they bought a new flat, I don't see them around.

- 6. The car isn't here, I'm sure he has taken it.
- 7. Perhaps I lost my umbrella, I can't find it.
- 8. This house looks like a mansion. I'm sure it was one.

Вправа 92. Перекладіть речення.

- 1. Мабуть, він дзвонив.
- 2. Вірогідно, він спав години до 12.
- 3. Він міг би зробити каву, він зовсім вільний.
- 4. Йому не треба було розповідати геть усе.
- 5. Вони повинні були усе повторити.
- 6. Вона повинна була узяти його із собою.
- 7. Вона могла б навчитися грати у теніс. Не захотіла.
- 8. Він повинен був погодитися.
- 9. Ми могли б поїхати поїздом, та вибрали автобус.
- 10. Вона, напевно, захворіла, тому її немає.
- 11.Він міг піти з роботи, бо погано почувався, але залишився.
- 12.Він міг бути з нами, але так трапилося, що не зміг.

ІМЕННИК

Іменники розподіляються на обчислювальні та необчислювальні.

Обчислювальні іменники мають однину та множину, перед ними можуть стояти артиклі a (an), the:

e.g. a city, the city, two cities.

Необчислювальні іменники звичайно не мають форми множини та з артиклем а (an) не вживаються. До них відносяться слова, що позначають сфери діяльності та галузі дослідження, матеріали, рідини, їжа, природні явища, абстрактні слова:

e.g. education, reading, astronomy, iron, water, bread, weather, knowledge, etc.

Деякі слова, що позначають групу людей, звичайно вживаються у однині:

congress	family	group	committee	class
organization	team	army	club	crowd
government	jury	majority	minority	public

e.g. Our team is going to win the game.

The organization has lost many members this year.

The family was happy to hear the news.

Наступні іменники ϵ необчислювальними та вживаються у однині:

news physics politics homework economics mathematics measles money

e.g. Mathematics was my favourite subject at school.

Наступні іменники завжди вживаються у множині:

shorts scissors pants glasses trousers jeans

Для того, щоб виділити їх як одиничний предмет, треба сказати:

a pair of e.g. The pants are in the drawer. A pair of pants is in the drawer.

Також кажуть:

a glass of water a loaf of bread a piece of cheese

a cup of tea a bottle of milk a can of oil

УТВОРЕННЯ МНОЖИНИ ІМЕННИКІВ

	Однина	Множина
1.	a flower	some flowers
	a week	two weeks
	a place	many places
	this shop	these shops

2. -s / -sh /-ch /-x /-o + es bus - buses

church - churches ! photos, pianos tomato - tomatoes

3.
$$-y \rightarrow -ies$$
 baby - babies

Ane!: -ay /-ey /-oy \rightarrow ys

4. $-f / -fe \rightarrow -ves$ baby - babies

Ane! roofs, chiefs, safes baby - babies

day - days monkey - monkeys

shelf - shelves life - lives

wife - wives knife - knives

5. Іменники грецького та латинського походження:

phenomenon - phenomena	basis - bases	focus - foci	stimulus - stimuli
maximum - maxima	crisis - crises	radius - radii	formula- formulae
minimum - minima	phasis - phases	nucleus-nuclei	
analysis – analyses	axis – axes	datum – data	

6. Особливі випадки:

a man - men	a foot - feet	a mouse - mice
a woman - women	a tooth - teeth	an ox - oxen
a child - children	a goose - geese	a sheep - sheep
a person – people		a fish – fish

! penny: pence (сума грошей). It costs 16 pence.

pennies (монети). Pennies are made of bronze.

Присвійний відмінок

відповідає на питання $uu\ddot{u}$? та позначає приналежність предмета до якої-небудь особи. Присвійний відмінок іменників утворюється додаванням апострофа -s до іменника у однині та тільки додаванням апострофа до іменника у множині.

e. g. my sister's room - кімната моєї сестри my sisters' room - кімната моїх сестер

На відміну від використанні присвійного іменника, так звана конструкція NOUN+NOUN використовується тоді, коли між двома іменниками немає значення належності, взаємного досвіду або інших взаємовідносин. У цьому випадку не використовується апостроф -s

e.g. **Dog's** name (собака володіє ім'ям),

Tom's brother (Том має взаємовідносини із братом)

АЛЕ

Shoe brush (ніякого володіння або взаємовідносин, тому немає апострофа -s).

Ланцюжок визначень

Двох- або багатоелементні визначення, що виражені іменниками, називають ланцюжком визначень. У таких словосполученнях іменник завжди стоїть останнім. Переклад рекомендовано починати з нього, за принципом "сніжної грудки".

city centre – центр міста engine invention – винахід двигуна steam engine invention – винахід парового двигуна

Вправа 93. Перекладіть словосполучення:

Книга друга, сукня сестри, стіл батька, дім бабусі, м'яч дівчат, школа сина, машина того чоловіка, дитина тієї жінки.

Вправа 94. Використайте правильну форму іменника або дієслова.

- 1. Their homes ... in Ukraine. (be)
- 2. Our ... play football after school. (child)
- 3. Big ... are always noisy. (city)
- 4. Aching ... give us trouble. (tooth)
- 5. These ... are not very expensive. (watch)
- 6. His parents ... from home. (work)
- 7. How many ... live in this city? (person)
- 8. This small thing costs only 10 (penny)

Вправа 95. Перекладіть англійською мовою речення з іменниками, що мають тільки форму множини.

- 1. Його костюм складався із світлих брюк та темного піджака.
- 2. Вона завжди носить тільки джинси. Навіть улітку.
- 3. Дитячі колготи коштують так само дорого, як і жіночі.
- 4. Шорти можна зробити, обрізавши джинси.
- 5. Штани це ті ж брюки, тільки більш повсякденні.
- 6. Він завжди спить у піжамі.
- 7. Я нічого не бачу у цих темних окулярах.
- 8. Дайте мені ножиці, мені потрібно відрізати кусок тканини.

Вправа 96. Побудуйте ланцюжок визначень, перефразувавши словосполучення.

E.g. soup with chicken in it - chicken soup

- 1. A box made of wood
- 2. Cakes with cherries in them

3.	A fork made of steel
4.	Salad with tomatoes in it
5.	A shirt made of cotton
6.	A plate made of plastic
7.	A wall made of stones
8.	A jacket made of leather

Вправа 97. Скажіть, як ми називаємо таких людей або такі речі? E.g. This person drives a taxi – a taxi driver

1.	This person drinks coffee
	This person plays tennis
3.	This person manages an office
4.	This cloth cleans the floor
5.	This thing opens letters
6.	This man smokes cigars
7.	This thing cuts your hair
8.	This machine makes coffee.

Вправа 98. Виберіть вірний варіант.

- 1. Can you give me your telephone's / telephone book for a moment?
- 2. My granny / granny 's home is always warm and clean.
- 3. His sister / sister 's journey to Greece was a fun.
- 4. The *train* 's / train journey was tiring and routine.
- 5. My *brother* 's / brother interview went well.
- 6. I was very excited about my *job's / job* interview.
- 7. Anna's / Anna secretary is very responsible and accurate.
- 8. This *shoe / shoe* 's polish serves me well.

Вправа 99. Вкажіть, де форми іменників вжиті невірно.

- 1. The team are playing badly.
- 2. The house's door is locked.
- 3. Our family usually spend summer abroad.
- 4. I don't like chocolate ice-cream.
- 5. I've bought a new wool's jacket.
- 6. The shoe's shop is round the corner.
- 7. This hockey player is extraordinary.
- 8. James's mother is young and beautiful.

Вправа 100. Запропонуйте вашому гостю щось з'їсти або випити.

Use: Would you like a ...? Would you like some ...?

For ideas: cheese, chocolate, coffee, beer, biscuits, candy, bread, meat, salad, juice.

Вправа 101. Перекладіть ланцюжки визначень.

Spring flower; flower shop; east coast; sea bed; language problem; word processor; food mixer; top fashion designer; tourist office; city centre; Chinese language teacher; six-bedroom cottage; French chocolate; chocolate bar; bus stop; multi-storey car park; racing car; car racing; multi-million dollar business; electronic expert; rush hour traffic jam; two-level road; transport needs; public transport system; five-hour time difference; railway bridge reconstruction; energy accumulation problem; car speed calculation; arch bridge construction site; high quality concrete; research program result.

Вправа 102. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Знання дають велику силу, а інформація дає владу.
- 2. На вулиці натовп кричав щось, направлене проти влади.
- 3. Економіка як наука не дуже розвинена у нашій країні.
- 4. Спеціальні ножиці ріжуть навіть залізо.
- 5. Буханка хліба важить 400 грамів.
- 6. Кожного дня природа відкриває науковцям нові феномени.
- 7. Жінки майже у всьому світі вже давно мають рівні права із чоловіками.
- 8. Овечий сир можна рідко зустріти у звичайних магазинах.

АРТИК.ЛЬ

- 1. Англійська мова має два артикля: невизначений **a** (**an**) та визначений **the**. Форма ап стоїть перед іменниками, вимова яких починається з голосного: *e.g.* an engineer, an apple, an umbrella, an hour.
- 2. Невизначений артикль використовується перед обчислювальними іменниками у однині (*a road*), визначений артикль вживається з обчислювальними та необчислювальними іменниками у однині та множині.
- 3. Невизначений артикль вживають, коли мова йде про людину, предмет, місце і т. ін. взагалі, або якщо про нього вперше сказали. Визначений артикль вживають, коли мова йде про людину, предмет, місце і т.ін. унікальне, єдине, або співрозмовники знають, про що йде мова.

Порівняйте:

I have never seen a queen.

He has a son.

We saw a light.

The British Queen attended the

exhibition.

The boy is nine.

Turn off the light, please.

Вживання артиклів

	a (an)	the		no article
1.	з професіями:	1. океани, моря, ріки,	1.	озера у однині:
	He is a manager.	протоки, озера у множ.		Lake Baikal
2.	описуючи людину,	the Red Sea,	2.	гірські вершини:

- предмет, місце: I am an optimist. She has a nice face.
- 3. з представниками народу, національності, країни: *a French woman, a Japanese*
- 4. з деякими виразами кількості: a little, once a month, a few, twice a week, a pair of (shoes)

- the Atlantic Ocean, the Persian Gulf, the Great Lakes
- 2. гори: the Alps, the Andes
- 3. земля, місяць. *the earth, the moon*
- 4. перед порядковими числівниками: the First World War, the third chapter
- 5. країни, назва яких складається з більш ніж одного слова (викл: Great Britain): the United States, the Central African Republic
- 6. прикметники у найвищій ступені: the longest river
- 7. збірні іменники (молоді, багаті, інваліди): the young, the rich, the poor, the disabled
- 8. сторони світу: the north, the south, the east the west

- Mount Vesuvius
- 3. планети, сузір'я: Venus, Mars, Orion
- 4. перед кількісними числівниками після іменників: World War One, Chapter three
- 5. країни з назвою з одного слова: *China*, *France*
- 6. континенти: Europe, Africa, South America
- 7. види спорту: basketball, tennis
- 8. абстрактні іменники: *freedom, happiness*
- 9. предмети, мови: *mathematics*, *sociology*, *Spanish*
- 10. свята: *Christmas*, *Thanksgiving*
- 11. зі словами: breakfast, lunch, dinner, school, church, home, college, bed, work:

 We went to school yesterday. I go to bed at 11.

Вправа 103. Вставте а/ап або the, де необхідно:

- 1. Amanda is ... student. When she finishes her ... studies, she wants to be ... journalist. She lives with ... two friends in ... flat near ... college where she is studying. ... flat is small but she likes it.
- 2. It's ... nice morning. Let's go for ... walk.
- 3. What is ... largest city in ... Canada?
- 4. I like ... this room but I don't like ... color of ... carpet.
- 5. Can you recommend ... good restaurant?
- 6. We had dinner in ... most expensive restaurant in town.
- 7. Excuse me, please. Can you tell me how to get to ... airport?
- 8. I'm going away ... next week.
- 9. Could you close ... door, please?
- 10. I've got ... problem. Can you help me?

- 11. I'm just going to ... post-office. I won't be long.
- 12. There were no ... chairs, so we had to sit on ... floor.
- 13. ... my sister has just got ... job in ... bank in ... Manchester.
- 14. Where did you have ... lunch?
- 15. A: Did you have ... nice holiday? B: Yes, it was ... best holiday I've ever had.

Вправа 104. Виберіть правильну відповідь:

- 1. Where's *milk / the milk*? It's in the fridge.
- 2. I don't like *milk / the milk*. I never drink it.
- 3. We went for a swim in the river. Water /the water was very cold.
- 4. I don't like swimming in *cold water / the cold water*.
- 5. Excuse me, can you pass *salt / the salt*, please?
- 6. I like this town. I like *people / the people* here.
- 7. Vegetables / The vegetables are good for you.
- 8. I can't sing this song. I don't know words / the words.
- 9. I enjoy taking *photographs* / the photographs. It's my hobby.
- 10. He's afraid of dogs / the dogs.
- 11. Women / the women live longer than men / the men.
- 12. We had a very nice meal. Vegetables / The vegetables were especially good.
- 13. I like *skiing / the skiing* but I'm not very good at it.
- 14. Why are people / the people violent? What causes aggression / the aggression?

Вправа 105. Вставте артиклі (a, an, the) там, де необхідно:.

- 1. Jason's father bought him ... bicycle that he had wanted for his birthday.
- 2. Rita is studying ... English and ... math this semester.
- 3. Please give me ... cup of ... coffee with ... cream and ... sugar.
- 4. ... big books on ... table are for my history class.
- 5. My ... car is four years old and it still runs well.
- 6. When you go to ... store, please buy ... bottle of milk.
- 7. John and Marcy went to ... school yesterday and then studied in ... library before returning home.
- 8. ... Lake Erie is one of ... five Great Lakes in ... North America.
- 9. During our trip to ..., we crossed ... Atlantic Ocean.
- 10. What did you eat for ... breakfast this morning?
- 11. Queen Elisabeth II is ... monarch of ... Great Britain.
- 12. Last night there was ... bird singing outside my house.
- 13. ... chair that you are sitting on is broken.

ПРИКМЕТНИК

Утворення ступенів порівняння прикметників

	J L		
Тип	Позитивний	Порівняльний	Найвищий
прикметника	ступінь	ступінь	ступінь

Односкладові	hard	hard er	(the) hardest
прикметники	hot	hot ter	(the) hott est
Двоскладові, що	happy	happi er	(the) happiest
закінчуються на –y, ow,	narrow	narrow er	(the) narrow est
le	simple	simpler	(the) simplest
Багатоскладові	interesting	more	(the) most
прикметники		interesting	interesting
	good	better	the best
Виключення	bad	worse	the worst
	many, much	more	the most
	little	less	the least

PIBHIСТЬ: as... as...

as young as...- такий же молодий, як ...

ідіоматичні порівняння типу:

as busy as a bee – зайнятий, як бджола

НЕРІВНІСТЬ:

- · конструкції типу: younger than молодше, ніж ...
- · конструкції типу: twice as old (as) удвічі старше
- three times as large (as) three times the size

- утричі більше

the ... the... - чим ...тим ...

The longer is the night **the shorter** is the day. *Чим довша ніч, тим коротиций день*.

Вправа 106. Закінчить речення з as ... as або not as ...as згідно з моделлю: E.g. Bruce was born in 1991. Kevin was also born in 1991. — Kevin is as old as Bruce is. OR Bruce was born in 1991. Peter was born in 1990. — Bruce is not as old as Peter.

- 1. Paul is handsome. Andrew isn't very handsome. Andrew ...
- 2. Sally is 17. Jane is 17 too. Sally ...
- 3. Tom and Diane have just married. They are both happy. Tom ...
- 4. Ann is very pretty. So is Nancy. Nancy ...
- 5. Gary's jokes are smart. So are Dan's. Dan's jokes ...
- 6. Dan and Martin were excellent tennis players when they were young. Dan ...
- 7. My room is bigger than yours. Your room isn't ...
- 8. We played better than they did. They ...
- 9. She got up at 6 a.m. today. I got up at 6.30 a.m. -I ...
- 10. It is warm today. Tomorrow it will be warm too. Tomorrow it ...

Вправа 107. Об'єднайте прикметники та іменники з першої та другої таблиць. Ви одержите популярні англійські висловлювання. Вигадайте 2-3 подібних сполучення самі.

as busy as	as safe as
as white as	as old as
as easy as	as bright as

a bee	Adam
gold	ABC
snow	Bank of England

Вправа 108. Назвіть порівняльний та найвищий ступінь прикметників: Наприклад: old - older – the oldest

expensive	sunny	comfortable	noisy	cheap
dangerous	far	enormous	long	nice
unusual	much	sweet	good	fresh

Вправа 109. Порівняйте об'єкти та людей. Використайте than:

- 1. He is not very old. You are ... You are older than he is.
- 2. Jim isn't very smart. You ...
- 3. Linda didn't run very fast. Her sister ...
- 4. You don't work very hard. Your friend ...
- 5. These colors are not very bright. Those colors ...
- 6. Victor's English in not quite fluent. Olga's English ...
- 7. He doesn't work much. His friend ...
- 8. They arrived late but we ...

Вправа 110. Заповніть пропуски словами as або than:

- 1. Athens is older ... Rome.
- 2. I don't watch television as much ... you.
- 3. You get up earlier ... I do.
- 4. Jim isn't as clever ... he thinks.
- 5. Belgium is smaller ... Switzerland.
- 6. Brazil isn't as big ... Canada.
- 7. He can't wait longer ... an hour.
- 8. She isn't as smart ... her elder sister.

Вправа 111. Використайте прикметники у дужках у правильній формі. Потім дайте відповіді на питання:

- 1. Which is (big): the Earth or the Moon?
- 2. Which has (many) sides: a pentagon or hexagon?
- 3. Which weights (much): gold or silver?
- 4. Is London an (old) capital city than Paris?
- 5. What are (short) words in English?
- 6. Who was (famous) woman Prime Minister in Britain?

Додайте 3 власних питання та задайте їх партнерам.

7		9
/		,
<i>,</i> .	 	 ·

8.	?
9.	?

Вправа 112. Заповніть пропуски. Використовуйте найвищий (-est /most /least) або порівняльний (-er / more / less) ступені:

- 1. This book is .. more interesting.. than the one I read last week. (interesting)
- 2. This is the ... book I have ever read. (interesting)
- 3. We stayed at ... hotel in London. (good)
- 4. Our room was ... than we thought it could be. (comfortable)
- 5. Our hotel was ... than all the others in London. (cheap)
- 6. Ukraine is very large but the United States is (large)
- 7. What's ... river in the world? (long)
- 8. Everest is ... mountain in the world. It is ... than any other mountain. (high)
- 9. The party is not much fun today. It is ... than the one a week ago. (enjoyable)
- 10. It was a terrible day. It was ... day of my life. (bad)
- 11. Which is the ... way to get from the city centre to the University? (fast)
- 12. My grandparents had three sons. My father was ... of them. (old)

Вправа 113. Перекладіть речення:

- 1. Його волосся біле, як сніг.
- 2. Вона моя старша сестра.
- 3. Ми маємо більше даних, ніж вони.
- 4. Які співаки найпопулярніші у цій країні?
- 5. Ціни на театральні квитки стають все вище й вище.
- 6. Ваша машина не така стара, як моя.
- 7. Ширина нової дороги у два рази більше, ніж ширина старої.
- 8. Цей міст у три рази нижчий за той.
- 9. Де найближча зупинка автобусу?
- 10. Її брат такий же високий, як вона.
- 11. Ми зупинилися у найгіршому готелі. Давайте переїдемо до кращого готелю.
- 12. Чи не могли б ви порадити менш дорогий ресторан?

ЧИСЛІВНИК

КІЛЬКІСНІ ЧИСЛІВНИКИ

0- (анг) - nought

(амер.)- zero – найбільш технічна та точна форма,

(пазг.)- oh – найменш технічна або точна форма.

1	one	11	eleven		
2	two	12	twelve (a dozen)	20	twenty (a score)
3	three	13	thirteen	30	thirty
4	four	14	fourteen	40	forty
5	five	15	fifteen	50	fifty

6	six (half a dozen)	16	sixteen	60	sixty
7	seven	17	seventeen	70	seventy
8	eight	18	eighteen	80	eighty
9	nine	19	nineteen	90	ninety
10	ten				

100	10^2	a hundred
1,000	10^{3}	a thousand
10,000	10^4	ten thousand
100,000	10^{5}	a hundred thousand
1,000,000	10^{6}	a million

- 1,234 one thousand two hundred and thirty four.
- 3,075,001 three million seventy five thousand one.

порядкові числівники

$1^{\text{\'{i}}}$ – the first	4^{ii} – the fourth	535^{ii} – the hundred and thirty fifth
2^{ii} – the second	22^{ii} – the twenty second	·
3^{M} – the third	100^{M} – the hundredth	

ДРОБИ

половина $(^{1}/_{2})$ – a half	0.2 – point two
третя $\binom{1}{3}$ – a third	$1^{1}/_{2}$ – one and a half
$(^2/_3)$ – two thirds	$2^{-1}/_3$ – two and a third
чверть $\binom{1}{4}$ – a fourth, a quarter	1.56 – one point five six
$(^{3}/_{4})$ – three fourths, three quarters	1% - one per cent
одна п'ята $\binom{1}{5}$ – a fifth	3.5% - three and half per cent

ЗАПАМ'ЯТАЙТЕ!

* у два рази, два рази – twice	* pa3 – once
* у три рази, три рази – three times	* пара – a pair, a couple
* у чотири рази – four times	* дюжина – a dozen
* у чотири рази вище – four times as high	* півдюжини – half a dozen
* у рази вище – числівник + fold	
The reaction was accelerated tenfold.	Реакція прискорилася у 10 разів.

1) Дії:

- a) 7 + 3 = 10 seven plus (and) three equals (is) ten
- b) 9-8 =1 nine minus eight equals one

- c) 10 3= 30 ten times three equals (is, makes) thirty / ten multiplied by three is thirty
- d) 20:5=4 twenty divided by five equals (is) four

2) Багатозначні числа у чекових книжках, рахунках і т.ін.

05216472 = oh five / two one/ six four/ seven two

3) Розміри, виміри:

 $3m \times 4m$ – three meters by four meters 5 cm^3 – five cubic centimeters

6'2» – six foot / feet two inches 60 mph – sixty miles an hour (per hour)

5 cm² – five square centimeters 50 mpg – fifty miles per (to) the gallon

She is 5ft 6in (tall) = She is five foot / feet six (inches) tall

Size 16 – size sixteen

4) Номери телефонів, автобуса тощо.

Tel: 14 - 07 - 44 one – four – oh – seven – double four

Room 203 = room two - oh - three

Bus 67 = bus sixty seven

Page 10 = page ten

5) Хімічні формули:

NaCl (en ei si: el)

 $2H_2 + O_2 = 2H_2O$ (tu: eitc tu: plus ou tu: ikwelz tu: eitc tu: ou)

6) Дати:

BC = Before Christ - до різдва Христова, до нашої ери (до н.е.)

AD = anno domini = нашох ери (н.е.)

1900 – nineteen hundred 1999 AD – nineteen ninety nine (ei di)

2000 – BC – twenty hundred (bi: si:) 2002 – two thousand and two

2010 – twenty ten

GB: 3rd January 1998 = 3/1/98 = the third of January nineteen ninety eight

US: January 3, 1998 = 1.3.98 =January the third, nineteen ninety eight.

7) **Yac:**

! Час до 12 00 позначається - а.т., після 12 00 – р.т.

	GB	US		Formal	
7.00	seven o'clock			seven	hundred
	seven a.m.			hours	
7.03	three past seven	three after seven		seven oh th	ree
7.15	a quarter past seven	a quarter after seven		seven fiftee	en
7.30	half past seven	half after seven		seven thirty	y
7.35	twenty five minutes to	twenty five minutes		seven thirty	y-five
	eight	before eight			
7.57	three minutes to eight	three minutes be	efore	seven fifty	-seven
		eight			
12.00	midday			twelve	hundred

noon	hours	
midnight	twenty –	four
	hundred hours	S

8) Гроші:

GB £	4.91	=	four (pounds) ninety one (pence)
	50p.	=	fifty pence
	1p.	=	a penny = one p.
US \$	13.19	=	thirteen (dollars) nineteen (cent)
\$	1.50	=	a dollar fifty = one fifty = one and a half bucks
	50¢	=	half a dollar
	1¢	=	a cent = one cent

[!] Увага: знаки пенні та центу (p, ϕ) ніколи не вказуються разом із знаками фунта або долара $(\pounds, \$)$ у сумі грошей;

£ 625 p £ 6.25 \$ 6.25¢ \$ 6.25

Вправа 114. Прочитайте числа:

- I. 1) 5; 15; 50; 51; 12; 20; 11; 112; 201; 10; 446; 376; 267; 6,000,000; 0.85; 5.3; 0.6; $^{1}/_{3}$; $^{7}/_{8}$; $^{1}/_{2}$; $^{4}/_{4}$; 1,234; 1.234.
 - 2) 1,005 students; 5,400,000 coins; 6.75 miles; by bus 9; in room 218; the 3rd time.
 - 3) On the 1st of January; on July the 16th, 1661; on August the 2nd, 2002; at the end of 1789; early 1990s.
 - 4) 5.4 tons; 2/3 of an inch; 0.2 pound; 9.152 gallon.
- II. 1) 3; 13; 31; 30; 18; 80; 946; 698; 16; 1,022; 425; 778; 5,000,000; 0.34; 2.1; 0.5; 1/4; 2/3; 1 1/2; 2 5/6.
 - 2) 506 samples; 4,790 magazines; 627 hrivnyas; on page 733; by tram 27; on the 12th day.
 - 3) On June 18, 1997; on December 31, 1991; on the 8th of July; at the beginning of 1770; late 60s.
 - 4) 26.5 ounces; 4/9 of a mile; 0.1 foot; 7.89 grams

Вправа 115. Перекладіть:

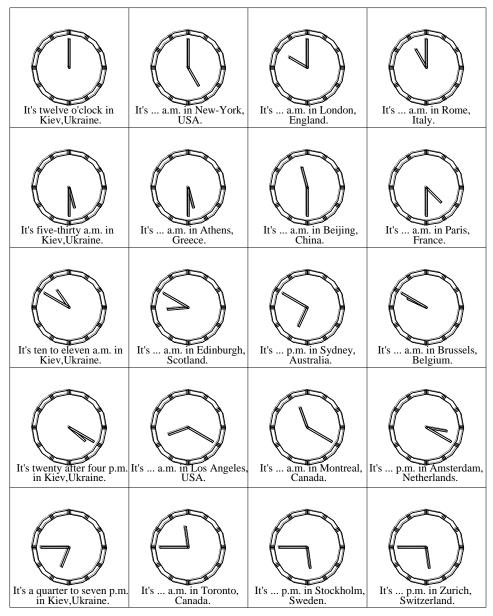
50 фунтів; 300 автомобілів; 61 фунт; два мільйони тон; сотни шухляд; тисячі людей; 281 долар; десятки полісменів; шість тисяч гривень, п'ять ваших книжок; троє моїх друзів.

Вправа 116. Напишіть та прочитайте такі дати англійською:

1999; 4 лютого 2001; 25 травня 1837; 17 серпня 1907; 8 червня 43г. н.е.; у червні 305 р. н.е.

ПРИЙМЕННИКИ ЧАСУ (ПОВТОРЕННЯ)

Вправа 117. Подивіться на годинник. Час на кожному годиннику випереджає час на годиннику у Києві. Наприклад, час у Римі, Італія, на 6 годин попереду київського. Час у Сеулі, Корея, на 14 годин попереду часу у Оттаві. Скажіть, котра година у кожному місті:

Вправа 118. Вставте at, on або in там, де це необхідно:

- 1. a I'll see you ..on.. Friday.
 - b I'll see you ..-.. next Friday. (no preposition)
- 2. a What are you doing ... Saturday?
 - b What are you doing ... the weekend?
- 3. a They often go out ... the evenings.
 - b They often go out ... Sunday evenings.
- 4. a Do you work ... Wednesdays?
 - b Do you work ... every Wednesday?
- 5. a We usually have a holiday ... the summer.
 - b We often have a short holiday ... Christmas.

- 6. a Pauline got married ... 1991.
 - b Pauline got married ... 18 May 1991.
 - c Chris is getting married ... this year.

Bnpasa 119. Bcmasme at, on, during abo in:

- 1. Mozart was born in Salzburg ... 1756.
- 2. I haven't seen Kate for a few days. I last saw her ... Tuesday.
- 3. The price of electricity is going up ... October.
- 4. I've been invited to a wedding ... 14 February.
- 5. Hurry up! We've got to go ... five minutes.
- 6. I'm busy just now but I'll be with you ... a moment.
- 7. Jenny's brother is an engineer but he's out of work ... the moment.
- 8. There are usually a lot of parties ... New Year's Eve.
- 9. I hope the weather will be nice ... the weekend.
- 10. ... Saturday night I went to bed ... 11 o'clock.
- 11. I don't like travelling ... night.
- 12. We travelled overnight to Paris and arrived ... 5 o'clock ... the morning.
- 13. The course begins ... 7 January and ends sometime ... April.
- 14. It was quite a short book and easy to read. I read it ... a day.
- 15. I might not be at home ... Tuesday morning but I'll probably be there ... the afternoon.

Вправа 120. Вставте during або for:

- 1. I fell asleep ... the film.
- 2. I went to the theatre last night. I met Lucy ... the interval.
- 3. Martin hasn't lived in Britain all his life. He lived in Brazil ... four years.
- 4. I felt really ill last week. I could hardly eat anything ... three days.
- 5. I waited for you ... half an hour and decided that you weren't coming.
- 6. Sue was very angry with me. She didn't speak to me ... a week.
- 7. We usually go out at weekends, but we don't often go out ... the week.
- 8. Jack started a new job a few weeks ago. Before that he was out of work ... six months.
- 9. I need a change. I think I'll go away ... a few days.
- 10. The President gave a long speech. She spoke ... two hours.
- 11. We were hungry when we arrived. We hadn't had anything to eat ... the journey.
- 12. We were hungry when we arrived. We hadn't had anything to eat ... eight hours.

Bnpasa 121. Bcmasme during a fo while.

- 1. We met a lot of people ... we were on holiday.
- 2. We met a lot of people ... our holiday.
- 3. I met Mike ... I was shopping.
- 4. ... we were in Paris, we stayed at a very comfortable hotel.

- 5. ... our stay in Paris, we visited a lot of museums and galleries.
- 6. The phone rang three times ... we were having dinner.
- 7. The phone rang three times ... the night.
- 8. I had been away for many years. ... that time many things had changed.
- 9. Jack read a lot of books and magazines ... he was ill.
- 10. I went out for dinner last night. Unfortunately, I began to feel ill ... the meal and had to go home.
- 11. Please don't interrupt me ... I'm speaking.
- 12. There were many interruptions ... the President's speech.
- 13. Can you lay the table ... I am getting the dinner ready?
- 14. We were hungry when we arrived. We hadn't had anything to eat ... we were travelling.

ЗАЙМЕННИКИ

Невизначені та негативні займенники

some

- а) якийсь, деяка кількість, кілька (тільки у стверджувальному реченні):
 - e. g. There are some students in the room.

Give me some coffee, please.

- б) приблизно, біля (перед числівниками):
 - e. g. There are some 20 students in the room.
- в) у питаннях-проханнях та пропозиціях будь-чого:
 - e.g. Would you like some tea? Can I have some tea?

any

- а) який-небудь (у питальному реченні та негативному реченні:
 - e. g. Are there any books on the table? There aren't any books on the table.
- б) який завгодно (перед іменниками у однині у стверджувальному реченні):
 - e. g. You can take any book.

no

позначає відсутність чогось:

I have no English books at home.

Похідні займенники:

something - щось, що-небудь (у стверджувальному реченні), anything - (у питанні), nothing - ніщо, somebody - хтось (у ствердженні), anybody - (у питанні), nobody - ніхто, somewhere - десь, somehow - як-небудь, nowhere - ніде і т.ін.

Вправа 122. Вставте some або any:

E.g. I bought some cheese but I didn't buy any bread.

- 1. I'm going to the post office. I need ... stamps.
- 2. There aren't ... shops in this part of the town.
- 3. George and Alice haven't got ... children.
- 4. Have you got ... brothers or sisters?
- 5. There are ... beautiful flowers in the garden.
- 6. Do you know ... good hotels in London?
- 7. "Would you like ... tea?" "Yes, please."
- 8. When we were on holiday we visited ... very interesting places.
- 9. Don't buy ... rice. We don't need
- 10. I went out to buy ... milk but they didn't have ... in the shop.
- 11. I'm thirsty. Can I have ... water, please?

Вправа 123. Заповніть пропуски. Використовуйте some або any + одне з таких слів:

air cheese help letters photographs languages batteries friends milk shampoo

- 1. I want to wash my hair. Is there?
- 2. This evening I'm going to write
- 3. I haven't got my camera, so I can't take
- 4. Do you speak ... foreign ... ?
- 5. Yesterday evening I went to a restaurant with of mine.
- 6. Can I have in my coffee, please?
- 7. The radio isn't working. There aren't in it.
- 8. It's hot in this office. I'm going out for ... fresh
- 9. "Would you like ?" "No, thank you. I've had enough to eat."
- 10. I can do this job alone. I don't need

Bnpasa 124. Bcmasme something / somebody / anything / anybody:

- 1. She said ... to me but I didn't understand what namely.
- 2. What's wrong? There's ... in my eye.
- 3. Do you know ... about politics?
- 4. I went to shop but I didn't buy
- 5. ... has broken the window. I didn't know who.
- 6. There isn't ... in the bag. It's empty.
- 7. I'm looking for my keys. Has ... seen them?
- 8. Would you like ... to drink?
- 9. I didn't eat ... because I wasn't hungry.
- 10. This is a secret. Please don't tell

Вправа 125. Виберіть необхідне слово:

- 1. She didn't tell *nobody / anybody* about her plans.
- 2. The accident looked serious but fortunately *nobody / anybody* was injured.
- 3. I looked out of the window but I couldn't see *nobody / anybody*
- 4. My job is very easy. *Nobody / anybody* could do it.
- 5. What's in that box? *Nothing / Anything*. It's empty.
- 6. The situation is uncertain. *Nothing /anything* could happen.
- 7. I don't know *nothing / anything* about economics.
- 8. I can see *nowhere / anywhere* to go here.

Вправа 126. Вставте будь-які похідні займенників some, апу або по.

- 1. It's dark. I can't see
- 2. Tom lives ... near London.
- 3. Do you know ... about computers?
- 4. Listen! What? I can't hear
- 5. What are you doing here? I'm waiting for
- 6. Please listen carefully. There's ... I want to tell you.
- 7. Did ... see the accident? No,
- 8. We weren't hungry, so we didn't eat
- 9. What's going to happen? I don't know. ... knows.
- 10. Do you know ... in London? Yes, a few people.
- 11. What's in that cupboard? It's empty.
- 12. I'm looking for my glasses. I can't find them
- 13. I don't like cold weather. I want to live ... warm.
- 14. Is there ... interesting on television tonight?
- 15. Have you ever met ... famous?

Вправа 127. Заповніть пропуски займенниками some, any, по та їх похідними. Виберіть дієслово у потрібній формі та за змістом.

hear	know	wash	is	seen	know
do	like	knows	waiting	buy	say

- 1. Can ... the dishes?
- 2. Tell me ... about this man. I don't ... him.
- 3. There is ... in the room, it ... empty.
- 4. Is there ... at home? I can ... nothing.
- 5. She has ... money to ... the book.
- 6. I don't Chinese words.
- 7. There is ... I can ... for you, I'm sorry.
- 8. ... the right answer.
- 9. You make take ... book you
- 10. Are you ... for ... ?
- 11. Who has already ... this film? ...

12. You can, I don't believe you.

Вправа 128. Перекладіть речення:

- 1. Я не зголоднів, тому нічого не їв.
- 2. Чи не хочете ви щось випити?
- 3. Можете сісти на який завгодно автобус звідси до центру.
- 4. Ти живеш десь близько біля Тома? Ні, він живе в іншій частині міста.
- 5. У офісі нікого немає.
- 6. Ми нічого не знайшли.
- 7. Вони нікуди не ходили.
- 8. Що ти хочеш? Нічого.
- 9. Хто вас бачив? Ніхто.
- 10. Я нічого не знаю про автомобілі.
- 11. У нього немає дітей.
- 12. Не купуй вершкове масло.
- 13. На цій вулиці немає магазинів.
- 14. Вони йдуть на пошту. Їм потрібні марки.
- 15. Він живе десь біля Бостона.

OTHER (S) – інший, інші (в значенні "не цей, не ці") **ANOTHER** - інший (в значенні "ще один")

Вправа 129. Заповніть пропуски словами other aбо another:

- 1. Let's buy ... tape, I don't like this one.
- 2. Can you bring me ... cup of tea, I'm thirsty.
- 3. The bus stop is on the ... side of the street.
- 4. I have done this task. Give me ... one.
- 5. Let's talk some ... day, I am in a hurry.
- 6. Take ... piece of cake. It's tasty.
- 7. Let him do ... exercises, which are not so difficult.
- 8. Some students learn English, ... German.
- 9. One of her coat is black, ... coat is red.
- 10. This student is ill. ... student must make a report.
- 11. I like this writer. Give me ... book by him.
- 12. Some people like to give advice, ... like to follow it.

<i>ОБЧИСЛЮВАЛЬНІ</i>		
many	багато	
few	мало	
a few	небагато,	
	декілька	

<i>НЕОБЧИСЛЮВАЛЬНІ</i>		
much	багато	
little	мало	
a little	небагато	

Вправа 130. Заповніть пропуски словом, що підходить:

1. There are very ... people in the street because of the holiday.

- 2. Are there ... or ... flats in this house?
- 3. She has ... money, but she has ... friends.
- 4. There is ... sugar in my coffee, can I have ... more?
- 5. Wait ...! I will come soon.
- 6. I usually have ... mistakes in my dictation, but he has
- 7. Do you have many English books? No, only
- 8. He speaks so ... as if he knows only ... words.

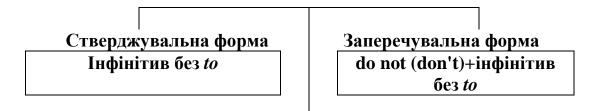
Bnpaвa 131. LITTLE aбо A LITTLE, FEW aбо A FEW?

- 1. He has ... information of this subject.
- 2. He has very ... information about this man.
- 3. He usually drinks ... water.
- 4. Would you like some water? Yes, ...
- 5. He has ... friends, he is a hard man.
- 6. He has ... friends who can visit him in the hospital.
- 7. She was in a hurry, she had ... time to talk to me.
- 8. I can talk to you, I have ... time.
- 9. I talked to him just ... times during his visit.
- 10. You eat very ... fruit, you need vitamins.
- 11. You bought ... paper, we need it badly.
- 12. We were out of paper and I bought
- 13. He has written me ... letters since he left Kharkiv, though he promised to write.
- 14. Does he write to you? Yes, I've got ... letters from him already.

Вправа 132. Перекладіть речення:

- 1. Скажи мені що-небудь.
- 2. Скажи мені що завгодно.
- 3. Я щось бачу.
- 4. Ти бачиш що-небудь? Я нічого та нікого не бачу.
- 5. Ніде нікого немає.
- 6. Хтось ϵ у кімнаті? Так, хтось ϵ , мабуть.
- 7. Ти що-небудь знаєш про цей фільм?
 - Нічого. Хтось вже питав мене, та я нічого не зміг відповісти.
- 8. Ти звичайно купуєш багато хліба? Ні, мало, я живу одна.
- 9. У твоїй групі багато хлопчиків? Мало, менше за половину.
- 10. Сьогодні у мене мало часу. Подзвони мені завтра.

наказовий спосіб

Start the engine. **Включіть** двигун.

Do not (don't) stop here! Не зупиняйтеся тут!

Спонукання до дії

Let + (Let + (me, him, her, the student, us, them) + інфінітив без "to"		
	me		Давайте я почитаю.
	him Hexaй він читає.		Нехай він читає.
Let	her	read.	Нехай вона читає.
	the student		Нехай студент читає.
	us		Давайте почитаемо.
	them		Нехай вони читають.

Вправа 133. Перекладіть речення:

- Їдьте!
- 2. Не їдьте!
- 3. Давайте поїдемо!
- 4. Дайте мені поїхати!
- 5. Нехай їде (він) куди захоче!
- 6. Нехай їде (вона), не заважайте їй!
- 7. Дайте їм поїхати без проблем!
- 8. Подивіться на мене. Не дивіться на мене.
- 9. Включіть світло. Не включайте світло.
- 10. Вивчіть це правило. Не вчіть це правило.
- 11. Розкажіть мені все . Не розказуйте мені всього.
- 12. Заходьте! Не заходьте!

Вправа 134. Перекладіть речення, використовуючи звичайний наказовий спосіб або ввічливу форму will you, could you?:

- 1. Зачиніть двері (ви заважаєте).
- 2. Зачиніть двері (будь ласка, протяг).
- 3. Перекладіть ці речення (контрольна работа).
- 4. Підпишіть, будь ласка, цього листа.
- 5. Зустрінь мене на вокзалі, якщо зможеш.
- 6. Відкрийте рота (у стоматолога).
- 7. Чи не могли б ви відкрити вікно?
- 8. Слухайте уважно.
- 9. Послухай, будь ласка, цей запис.
- 10. Вийдіть!
- 11. Будь ласка, вийдіть, нам треба поговорити.

УЗГОДЖЕННЯ ЧАСІВ В ДОДАТКОВИХ ПІДРЯДНИХ РЕЧЕННЯХ

1. Якщо присудок головного речення стоїть у теперішньому часі, присудок підрядного речення буде стояти у тому часі, який необхідний за змістом.

- he works at the plant.

He says (that)

- he worked at the plant last year.
- he will work at the plant next year.

Він каже,

- що він працює на заводі.

- що працював на заводі того року.

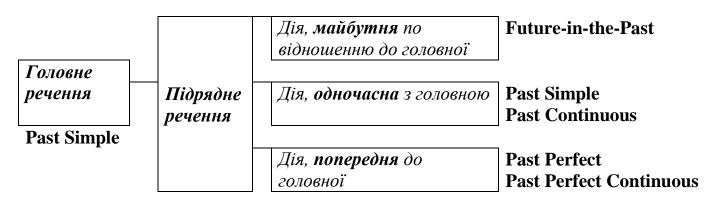
- що буде працювати на заводі наступного року.

- 2. Якщо присудок головного речення стоїть у минулому часі, то діє правило узгодження часів.
- а) Якщо дія підрядного речення відбувається одночасно з дією головного речення, то присудок підрядного речення стоїть у Past Simple або Past Continuous, та українською мовою перекладається теперішнім часом.
 - e.g. She said she worked at the plant. Вона сказала, що працює на заводі.

She said she was writing a letter. Вона сказала, що пише листа.

- б) Якщо дія підрядного речення відбувалася раніше, аніж дія головного речення, то в підрядному реченні присудок вживається у Past Perfect та перекладається українською мовою минулим часом.
- e.g. She said she had worked at the plant. Вона сказала, що працювала на заводі.
- в) Якщо дія підрядного речення буде йти за дією головного речення, то замість допоміжних дієслів shall/will будуть вживатися допоміжні дієслова should/would.
- e.g. She said she would work at the plant. Вона сказала, що буде працювати на заводі.

SEQUENCE OF TENSES

Вправа 135. Перекладіть речення:

- 1. He says that he lived in Lviv.
- 2. He said that he lived in Lviv.
- 3. He said that he had lived in Lviv before.
- 4. He knew that Peter was in Kiev.
- 5. He knows that Peter was in Kiev in 1980.

- 6. He knew why Peter had been to Kiev several times.
- 7. He said (that) he liked the city.
- 8. He showed me which exercises he had done.
- 9. All the students knew when the examination would start.
- 10. We didn't know who they were waiting for.

Вправа 136. Перекладіть речення:

- 1. Я не знав, що ви зайняті.
- 2. Він сказав мені, що знає три іноземні мови.
- 3. Вони не знали, що вона хворіє.
- 4. Він сказав, що не зробить цю роботу, тому що він не має часу.
- 5. Він не знав точно, у якому році народився його дідусь.
- 6. Я чув, що ви днями поїдете з Харкова.
- 7. Він думав, що повернеться через день, але він помилився.
- 8. Вона сказала, що її батько не палить вже два роки.
- 9. Діти сказали, що завдання не складне.
- 10. Він сказав, що снідав, коли я подзвонив.

ПРЯМА ТА НЕПРЯМА МОВА

Правило узгодження часів часто діє при перетворенні прямої мови у непряму. Якщо у прямій мові говориться про факти, які мають місце незалежно від того, коли про них говорять, то правило узгодження часів не діє.

e.g. Він сказав, що Лондон столиця Великобританії. – He said that London **is** the capital of Great Britain.

Якщо пряма мова ϵ питальним реченням, то треба дотримуватися таких правил:

- 1) Якщо питання починається з допоміжного або модального дієслова (тобто загальне питання), то непряме питання додається до головного речення за допомогою сполучників whether або if, що мають значення частки чи. Питальний знак опускається, та питальний порядок слів у прямому питанні замінюється порядком слів оповідального речення, тобто присудок ставиться після підмету:
 - e. g. He asked her, "Do you want to see the new film?"

He asked her whether (if) she wanted to see the new film.

I asked him, "Will you go there?"

I asked him whether he would go there.

2) Якщо питання починається з питального слова або групи слів, то при перетворенні його у непряме питання відбуваються такі зміни:

питальний знак опускається, та питальний порядок слів у прямому питанні також замінюється порядком слів оповідального речення. Питальне слово або група слів, що стоять на початку питання, служать для приєднання непрямого питання до головного речення.

e. g. He asked me, "Where do you live?" He asked me where I lived.

He asked me, "Where is John?" He asked me where John was.

Переводячи із прямої мови у непряму наказові речення, ви маєте дотримуватися лише двох правил — використовувати **інфінітив** (to do) для стверджувального наказу та заперечний **інфінітив** (not to do) для заперечного наказую

e.g. He said, "Come in!" – He said to come in. He said, "Don't come in!" – He said not to come in.

Вправа 137. Зробіть речення у непрямій мові:

- 1. They said: "We learned French at school."
- 2. Ann said: "I always do my homework beforehand."
- 3. She said: "I saw him yesterday."
- 4. He said: "This exercise is very easy."
- 5. She said: "I have two children."
- 6. He said: "We had lunch at school."
- 7. The teacher said: "Pushkin is a great Russian poet."
- 8. He said: "I will do my best to catch up with the group."

Вправа 138. Змініть пряму мову на непряму. Зверніть увагу на питальну форму речень у прямій мові.

- 1. He asked: "Do you go in for sports?"
- 2. She asked: "Are you hungry?"
- 3. They asked: "Will you go skiing at the weekend?"
- 4. He asked: "Where have you bought your bag?"
- 5. She asked: "Why are you with us?"
- 6. She asked: "When does the film start?"
- 7. He asked: "What is it made of?"
- 8. She asked: "Who did you give the dictionary to?"

Вправа 139. Змініть пряму мову на непряму. Зверніть увагу на наказову форму речень.

- 1. He said: "Don't wait for me."
- 2. He said: "Don't go there."
- 3. She said: "Buy some food, please, the fridge is empty."
- 4. He asked: "Show your papers, please."
- 5. She asked: "Make some coffee, please."
- 6. He said: "Don't waste money on these little things."
- 7. She said: "Turn on the light, please."
- 8. She said: "Give me some time to think about it."

Вправа 140. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Він запитав, чи часто тут йде сніг.
- 2. Вона запитала, чи далеко магазин.
- 3. Він запитав, чи ε сенс їхати туди автобусом.

- 4. Вона запитала, чи збираються вони працювати у садку сьогодні.
- 5. Вона запитала, чи є у домі вода.
- 6. Вона запитала, коли вони приходили.
- 7. Він запитав, чи давно я чекаю на нього.
- 8. Вони запитали, коли я дивився цей фільм новий фільм.
- 9. Він запитав, що вона думає про це.
- 10.Він запитав, хто директор школи.
- 11. Доктор сказав залишатися у ліжку.
- 12.Він запропонував не чекати на них.
- 13.Він сказав, щоб ми закрили вікна.
- 14. Полісмен наказав відкрити валізу.
- 15. Хлопчик попрохав купити йому морозива.

УМОВНІ РЕЧЕННЯ

В англійській мові є три типи умовних речень.

I тип. Умовні речення першого типу виражають повністю реальні припущення, що можуть здійснитися у майбутньому часі.

I'll give you the book if you return it next week.

Я вам дам цю книгу, якщо ви повернете мені її наступного тижня.

If the weather is fine tomorrow, we shall go to the country.

Якщо погода буде добра завтра, ми поїдемо за місто.

If + підмет + присудок в Present, підмет + присудок в Future

II тип. Умовні речення другого типу виражають малоймовірні припущення та відносяться до теперішнього та майбутнього часу. Вони відповідають в українській мові умовним реченням з дієсловом у минулому часі з часткою δ . If I knew his address, I would write to him.

Якби я знав його адресу, я б написав йому.

If he were here, he would help us. – Якби він був тут, він допоміг би нам.

If + підмет + присудок в Past Simple	підмет + woul	
--------------------------------------	---------------	--

III тип. Умовні речення третього типу виражають припущення, що відносяться до минулого часу та ϵ нереальними, не можуть здійснитися. Як умовні речення другого типу, вони відповідають в українській мові умовним реченням з ді ϵ словом минулого часу з часткою δ .

- If I had seen him yesterday, I would have asked him about it. Якби я бачив його вчора, я б запитав його про це.
- He would not have caught cold if he had put on a warm coat. Він би не захворів, якби одягнув тепле пальто.

If + підмет + присудок в Past Perfect, підмет + should would + have + дієприкм. II

Вправа 141. Поставте потрібні дієслова у потрібну форму за І типом умовних речень.

- 1. If it ..., we ... the umbrellas with us. (rain, take)
- 2. He ... happy if he ... the entrance exam. (be, pass)
- 3. If she ... to the University in Paris, she ... French. (go, study)
- 4. If I ... free tonight, we ... tomorrow for sure. (be, meet)
- 5. We ... on foot if I ... the keys to my car. (go, not find)
- 6. I ... the ticket to this show if I ... enough money. (not buy, not have)
- 7. If you ... going to the swimming pool, you ... fit very soon. (start, look)
- 8. The boss ... to your offer if you ... politely and at the right moment. (listen, speak)

Вправа 142. Перекладівть англійською мовою, використовуючи І тип умовного речення.

- 1. Він подзвонить сьогодні ж увечері, якщо не забуде.
- 2. Якщо він буде зайнятий, вона почекає.
- 3. Якщо він захоче відпочити, він піде у парк.
- 4. Що він буде робити, якщо його звільнять?
- 5. Вона буде вдячна, якщо він допоможе.
- 6. Він завжди сердиться, коли йому задають багато питань.
- 7. Якщо він запізниться, вчителька буде його сварити.
- 8. Ти не змерзнеш, якщо вдягнеш пальто.

Вправа 143. Складіть речення, використовуючи ІІ тип умовного речення. E.g. I / earn / much money / help sick people. — If I earned much money, I would help sick people.

- 1. I / buy tickets / invite my friend to the concert.
- 2. You / come / very happy.
- 3. I / have money / take a taxi home.
- 4. The phone / be cheaper / buy it.
- 5. You / be there / accident / not happen.
- 6. You / get up earlier / not be late.
- 7. He / know English better / take additional lessons.
- 8. She / invite / we / come gladly.

Вправа 144. Перекладіть англійською мовою, використовуючи II тип умовного речення.

- 1. Якщо б вона проводила менше часу у клубах, було б краще.
- 2. Він би нікого не зустрів, якщо б вийшов пізніше.
- 3. Вона б проводила сина до вокзалу, якщо б була вільна.

- 4. Він був би засмучений, якщо б не міг з нею попрощатися перед від'їздом.
- 5. Він би зміг закінчити роботу, якщо б знав точно, що робити.
- 6. Вона б не уїхала, якщо б її не змусили.
- 7. Якщо б її запитали, вона б відмовилася.
- 8. На твоєму місці я б дочекалася результатів.

Вправа 145. Вставте дієслово у правильній формі, використовуючи III тип умовного речення.

- 1. If I ... here yesterday, I would certainly have come to see you. (be)
- 2. If you ... the map with you, you wouldn't got lost. (bring)
- 3. They would have won the game if they ... so badly. (play)
- 4. You ... better if you hadn't drunk so much green tea in the evening. (sleep)
- 5. If she ... the door, the cat wouldn't have escaped. (open)
- 6. If he hadn't read the advertisement, he ... a new job. (find)
- 7. She ... him if he had only asked. (help)
- 8. We would have had great time at the party yesterday if you only (come)

Вправа 146. Перекладіть англійською мовою, використовуючи III тип умовного речення.

- 1. Якщо б вона прийшла вчасно вчора, все було б гаразд.
- 2. Він би не повірив, якщо б не побачив телеграму.
- 3. Він не зміг би подзвонити, якщо б його телефон не відремонтували.
- 4. Його б наказали, якщо б він не убіг.
- 5. Якщо б погода змінилася, ми б не просиділи увесь день вдома.
- 6. Вона б упала, якщо б він її не підтримав.
- 7. Вони б поїхали на південь влітку, якби йому дали відпустку.
- 8. Якби він не здав іспити того тижня, він би не зміг допомогти дідусеві у селі.

Конструкція з *I wish* ...

Часто реченню з нереальною умовою передує жаль з приводу неможливості його виконання. Форма речень з таким жалем відрізняється в українській та англійській мовах. В українській це шкода, в англійській — бажання, щоб було іншим чином.

I wish he were here. – Шкода, що його тут немає. (Хотілося б, щоб він тут був).

I wish he had been here. – Шкода, що його тут не було.

I wish he would be here. – Шкода, що його тут не буде.

Bnpaвa 147. Побудуйте речення з конструкцією I wish. E.g. It / be Sunday / today. — I wish it were Sunday today.

- 1. I / have / my own flat / now.
- 2. I / know / him / better.

- 3. We / have a party / yesterday / instead of lectures.
- 4. I / go / to England / some day.
- 5. I / can stay / here / today.
- 6. You / change your mind / now.
- 7. He / leave the city / two days before.
- 8. It / never happen.

Вправа 148. Перекладіть англійською мовою.

- 1. Шкода, що він нічого не може зробити.
- 2. Шкода, що вона зовсім не знає італійську мову.
- 3. Шкода, що вечір вже закінчився.
- 4. Шкода, що ми так зайняти зараз.
- 5. Шкода, що вони не прийшли до згоди вчора.
- 6. Шкода, що вода така холодна.
- 7. Я б хотів зустрітися з тобою (але обставини не дозволяють).
- 8. Шкода, що вони так запізнилися.

Вправа 149. Розкрийте дужки, утворюючи від дієслів у інфінітиві необхідну форму:

- 1. I could come and see you off if I not (live) so far away.
- 2. If I had money, I (buy) that overcoat.
- 3. They not (go) tomorrow if it rains.
- 4. If you (stay) here a little longer, you will see him.
- 5. I would be disappointed if they not (come).
- 6. If we had no luggage, we (walk) home.
- 7. If it (rain) on Sunday, I will stay at home.
- 8. I would have called you up yesterday if I (be) in town.
- 9. If you had arrived a little earlier, you (find) me there .
- 10.If he (be) here, he would answer you.
- 11. We will be very sorry if he not (call) on us tonight.
- 12.If they had left the house earlier, they not (be) so late to the airport.
- 13.If I had seen the movie, I (tell) you about it last night.
- 14.He would give you the money if he (have) it.
- 15.I wish they (stop) making so much noise so that I could concentrate.
- 16. She would call you immediately if she (need) help.
- 17. Mike wished the editors (permit) him to copy some of their material.
- 18.If they had known him, they (talk) to him.
- 19.He would understand it if you (explain) it to him more slowly.
- 20.I could understand the French teacher if she (speak) more slowly.

Вправа 150. Закінчіть речення:

- 1. You would know English better if 2. I would have left the city yesterday if
- 3. If I were you, 4. If I had known that it was going to rain 5. I will go for a

walk if 6. I would lend you my textbook if 7. If we had bought the tickets 8. If they were here 9. We would be glad if 10. If I were younger

Вправа 151. Перекладіть речення:

- 1. Якби ви знали граматику краще, ви б не робили стільки помилок у ваших вправах.
- 2. Якби він був зараз тут, він, звичайно, допоміг би нам.
- 3. Я почекаю на нього, якщо його не буде вдома, коли я прийду.
- 4. Якби не було так пізно зараз, я б пішов до нього.
- 5. Я був би вам дуже вдячний, якби ви змогли приділити мені кілька хвилин.
- 6. Мені треба було багато часу, щоб перевести цю статтю. Якби ви мені дали гарний словник, я б витратив менше часу.
- 7. Я буду дуже засмучений, якщо вони не прийдуть.
- 8. Я був би дуже радий, якби ви зайшли до нас завтра.
- 9. Як шкода, що це від мене не залежить. Якби це від мене залежало, я б допоміг вам із задоволенням.
- 10. Цього б не трапилося, якби ви були там.
- 11. Якби в нас було менше багажу, ми могли б піти пішки на вокзал, тому що в нас досить часу, щоб устигнути на потяг.
- 12. Якби ви прийшли сюди вчора між двома і трьома годинами, ви б застали його.
- 13.Мені дуже подобається цей годинник. Якби він був дешевший, я б купив його
- 14. Якщо я буду там і побачу його, я скажу вам про це.

БЕЗОСОБОВІ ФОРМИ ДІЄСЛОВА

ІНФІНІТИВ

Інфінітив (невизначена форма дієслова) становить не особову форму дієслова, що тільки називає дію, не вказуючи ані особи, ані числа. Інфінітив відповідає на питання *що робити? що зробити?: to read* читати, прочитати; *to write* писати, написати тощо. Формальною ознакою інфінітива є частка to, що може, щоправда, опускатися перед інфінітивом.

THE INFINITIVE. IHФIНІТИВ

	Active	Passive
Simple	to ASK	to BE ASKED
Progressive	to BE ASKING	
Perfect	to HAVE ASKED	to HAVE BEEN ASKED
Perfect Continuous	to HAVE BEEN ASKING	

ФУНКЦІЇ ІНФІНІТИВА

1) Підмет:

To walk is useful.

2) Частина присудка:

He began *to read* this story yesterday. She is *to meet* us at the station. Our goal *is to get* there in time.

3) Додаток:

It is difficult *to understand* him. He is difficult *to understand*. She likes *to sing*. Tom was surprised *to see* me.

4) Означення:

The next train *to arrive at platform 4* will be to Cardiff. I was the only one *to come on time*. He was the first *to prove it*.

5) Обставина мети:

I am going *to learn Spanish*. He went out *to post the letter*. The President has a team of bodyguards *to protect him*.

Інфінітив без частки to вживається:

- 1. Після модальних дієслів must, can (could), may (might), need, should: You must do it at once. Ви повинні зробити це негайно. Не can speak German. Він може розмовляти німецькою.
- 2. Після дієслів *to make* в значенні *примушувати*, *to let дозволяти*, а іноді після *to help допомагати* (особливо часто у США).

He made me read this book. — Він примусив мене прочитати цю книгу. І let him go there. — Я дозволив йому піти туди.

Help me (to) do it.- Допоможіть мені зробити це.

У пасивних конструкціях частка то після цих дієслів з'являєтся знову.

He was made to help her. – Його змусили допомогти їй.

He was helped to fulfil the task. – Йому допомогли виконати завдання.

He was let to come and sit in the waiting-room. – Йому дозволили увійти та зачекати у кімнаті.

3. Після виразів had better - краще б, would rather, would sooner - зволів би: You had better go there at once. — Краще б вам піти туди негайно. I would rather not tell them about it. — Я зволів би не казати про це.

Вправа 152. Вставте частку to, де необхідно:

1. Make him ... speak louder. 2. Help me ... carry this bag. 3. My son asked me ... let him ... go to the theatre. 4. I must ... go to the country. 5. It cannot ... be done today. 6. She asked me ... read the letter carefully and ... write an answer. 7. The man told me not ... walk on the grass. 8. Let me ... help you with your work. 9. We had better ... stop to rest a little. 10. I don't know what ... do. 11. We have come ... ask whether there is anything we can ... do. 12. I cannot ... go there now, I have some work ... do. 13. You must make him ... practice an hour a day. 14. I looked for the book everywhere but could not ... find it. 15. He said that she might ... come in the evening.

Вправа 153. Перекладіть речення, звертаючи увагу на інфінітив:

- 1. I am glad to help you.
- 2. I am glad to have helped you.
- 3. I am glad to be helping you.
- 4. I am glad to have been helping you all this time.
- 5. I am glad to be helped.
- 6. I am glad to have been helped.

Вправа 154. Розкрийте дужки, використовуючи потрібну форму інфінітива.

- 1. They are lucky (to visit) so many countries and (to meet) so many people.
- 2. She doesn't like (to interview) by the reporters.
- 3. He wanted (to recognize) by them at once.
- 4. He was sorry (to break) the vase.
- 5. They are glad (to do) all the work before.
- 6. He is happy (to speak) with her now.

Вправа 155. Замініть виділені частини речень інфінітивними оборотами. E.g. He has a lot of books which he can read. — He has a lot of books to read.

- 1. Is there anything which you can tell us?
- 2. Here is a boy who can do this part of work.
- 3. Can you give me the book *which I can read*?
- 4. Here is some interesting information that you can study.
- 5. She gave me many clothes which I must iron.
- 6. You can put on these boots which can make you warm.
- 7. Here are some problems which we must discuss.
- 8. I found some data which I can use in my report.

Вправа 156. Замініть підрядні речення інфінітивними зворотами. E.g. He is so busy that he can't help you with your work. — He is too busy to help you with your work.

- 1. The boy is so fat that can't wear these fashion jeans.
- 2. The game was so interesting that we couldn't stop playing it.
- 3. He is so stupid that he can't understand this rule.
- 4. The shoes are so small that they don't fit his feet.

- 5. The story was so long that we couldn't listen it to the end.
- 6. The ache was so bad that he couldn't bear it.
- 7. The river is so dirty that he can't swim in it.
- 8. The child is so small he can't speak properly.

Вправа 157. Перекладіть англійською мовою за допомогою інфінітивних зворотів.

- 1. Він приніс книгу, яку потрібно обговорити.
- 2. У них ϵ прекрасний дім за містом, де можна відпочити влітку.
- 3. У мене ϵ друг, з яким я можу поговорити про це.
- 4. Потрібні люди, які допоможуть тобі у роботі.
- 5. Ця киця надто велика, щоб спати на такому стільці.
- 6. У неї надто мало грошей, щоб купити цю сукню.
- 7. Погода надто холодна, щоб довго гуляти.
- 8. Це кафе надто мале, щоб організовувати там вечірку.
- 9. Я щаслива, що закінчила цю важку роботу.

ОБ'ЄКТНИЙ ІНФІНІТИВНИЙ ЗВОРОТ (COMPLEX OBJECT)

Після деяких дієслів у дійсному стані вживають інфінітивний зворот, що становить поєднання займенника у об'єктному відмінку або іменника у загальному відмінку з інфінітивом. Українською мовою речення з таким зворотом перекладають складнопідрядним реченням.

I want him to help me. – Я хочу, щоб він допоміг мені.

They expect the steamer to leave tonight - Вони очікують, що пароплав відійде сьогодні ввечері.

Інфінітив у об'єктному інфінітивному звороті може вживатися також в пасивному стані, відповідаючи присудкові підрядного речення, що виражений дієсловом у пасивному стані:

I expect the goods to be loaded at once. - Я очікую, що товари будуть відвантажені негайно.

Об'єктний інфінітивний зворот вживають:

1) після дієслів, що виражають бажання (to want, to wish, to desire, would like), а також після дієслів to like, to hate:

He wanted me to come on Sunday. — Він хотів, щоб я прийшов у неділю.

He wishes the work to be done at once.

Він бажа ϵ , щоб роботу було зроблено негайно.

I would like to be invited to the concert.

Я хотів би, щоб мене запросили до концерту.

I like people to tell the truth. – \mathcal{A} люблю, коли люди кажуть правду.

2) після дієслів, що виражають припущення (to expect, to think, to believe, to suppose, to consider, to find, to know). Після цих дієслів інфінітив у звороті найчастіше виражають дієсловом to be.

I consider him to be a clever man. – $\mathcal A$ вважаю, що він розумна людина.

I suppose him to be about fifty. - Я вважаю, що йому біля 50.

I know him to be right. -Я знаю, що він правий.

3) після дієслів, що виражають наказ, прохання, дозвіл: to order, to command, to ask, to allow. Після дієслів цієї групи інфінітив у звороті вживають у пасивному стані, а після дієслова to ask завжди йде прийменник for:

The manager ordered the cargo to be insured.

Менеджер наказав, щоб вантаж було застраховано.

He asked for the cases to be loaded at once.

Він попрохав, щоб шухляди були відвантажені негайно.

4) після дієслів, що виражають сприйняття за допомогою органів почуттів (to see, to watch, to observe, to notice, to hear, to feel). Після дієслів цієї групи частка to перед інфінітивом не вживається:

I saw her enter the house. – \mathcal{A} бачив, як вона увійшла в дім.

We noticed the captain appear on the bridge.

Ми побачили, що капітан з'явився на капітанському містку.

Have you heard him play the piano? – Ви чули, як він грає на роялі?

Після дієслів цієї групи інфінітив пасивного стану не вживають, у цьому випадку вживають дієприкметник минулого часу.

I saw the luggage put into the car. — Я бачив, як вантаж поклали у машину. I heard his name mentioned during the conversation. - Я чула, як його ім'я згадували під час розмови.

Після дієслів to hear та to see об'єктний інфінітивний зворот не вживається, коли ці дієслова не виражають почуттєве сприйняття, а вжиті у переносному значенні - to hear - чути в значенні узнавати, to see бачити в значенні розуміти, noмічати. У цьому випадку вживають додаткове підрядне речення: I heard that he had returned to the city. – Я чув (узнав), що він nosephyses y micmo.

I see that you made some progress in English.- Я бачу (помічаю), що ви досягли успіхів у англійській мові.

Complex Object з інфінітивом означає, як правило, закінчену дію. Complex Object із дієприкметником (або із Progressive Infinitive) означає дію у процесі завершення.

I saw her enter the room. – \mathcal{A} бачив, як вона зайшла у кімнату.

I saw her entering the room. – \mathcal{A} бачив, як вона заходила у кімнату.

	Дієслова, після яких вживають зворот		
	Об'єктний зворот з інфінітивом		
to assume	вважати	to show	показувати
to believe	думати	to prove	доводити
to consider	вважати	to desire	хотіти, бажати
to choose	вважати	to require	вимагати
to expect	очікувати, думати	to wish	хотіти, бажати
to find	знаходити	to want	хотіти
to hold	вважати	to feel	почувати

to know	знати	to hear	чути
to maintain	стверджувати	to see	бачити
to suppose	припускати	to watch	спостерігати
to think	думати, думати	to observe	спостерігати

Вправа 158. Перекладіть речення:

- 1. We assume these operations to be performed by a computer.
- 2. I believe it to be the only way to do it.
- 3. We consider all the bodies to consist of atoms.
- 4. I want you to prepare information on this subject.
- 5. Our engineer wanted us to see the new invention.
- 6. I saw him give his friend this book.
- 7. I felt my cheeks redden.
- 8. Tests have shown the apparatus to be very sensitive.
- 9. He wants you to come to his birthday party next week.
- 10. I know this instrument to be very accurate.

Bnpaвa 159. Перефразуйте речення, використовуючи Complex Object. E.g. "My son will go to a Grammar school," said the woman. — The woman wanted her son to go to a Grammar school. OR "He doesn't know what to do," said the girl. The girl said that he didn't know what to do.

- 1. "Come to the party tonight," said Kate to her sister.
- 2. "Don't eat sweets before dinner," said mother to her kid.
- 3. "You should learn this rule by heart," the teacher said to her pupils.
- 4. "Bring me some water," the father asked his son.
- 5. "Buy me this toy car," the boy asked his mother.
- 6. "Wait for me if I am late," she asked her boyfriend.
- 7. "Can you examine my daughter, doctor?" the woman said.
- 8. "Don't lose my book," said the boy to his classmate.

Вправа 160. Перекладіть речення, використовуючи пасивний інфінітив.

- 1. Я хочу, щоб цю книгу надрукували якомога скоріше.
- 2. Він не хотів, щоб його речі чіпали.
- 3. Я хочу, щоб цю картину повісили у моїй кімнаті.
- 4. Він хотів, щоб його знали у всьому світі.
- 5. Я хочу, щоб листа відіслали негайно.
- 6. Ви хочете, щоб ваш багаж віднесли угору?
- 7. Я хочу, щоб кімната для відпочинку була на другому поверсі.
- 8. Вона хотіла, щоб диктант перевірили одразу.
- 9. Він не хоче, щоб йому доповідали про все.
- 10. Вона хотіла б, щоб її пісню співали на концерті.

Вправа 161. Перефразуйте речення, використовуючи Complex Object із інфінітивом або із дієприкметником.

E.g. They laughed. I heard it. – I heard them laugh.

They were swimming. We watched them. – We watched them swimming.

- 1. He called my name. I heard it.
- 2. Tom saw his friend. He crossed the street.
- 3. She was touching his hand. He felt it.
- 4. Children were playing with the dog. Did you see them?
- 5. The girls were dancing. They watched them.
- 6. The cat caught a mouse. He saw it.
- 7. She was telling lies. We heard it.
- 8. The storm started. We heard it.
- 9. The telephone rang. He didn't hear it.
- 10.He was crossing the street. She saw him.

Вправа 162. Перекладіть речення, використовуючи Complex Object із інфінітивом, або із дієприкметником.

- 1. Я відчув, як змінився його настрій.
- 2. Ти помітив, як вона посміхнулася?
- 3. Він спостерігав, як я відчиняв двері.
- 4. Я бачила, як вони шли вулицею та співали.
- 5. Мати не побачила, як дитина заснула.
- 6. Він бачив, як машина виїхала із двору.
- 7. Він спостерігав, як машина виїжджала із двору.
- 8. Я чув, як ви дали йому добру пораду.
- 9. Я відчувала, як вітер задуває у вікно.
- 10.Я спостерігав, як він ремонтує машину.

Вправа 163. Перекладіть речення, використовуючи, де можливо, об'єктний інфінітивний зворот:

- 1. Я гадаю, що він знає предмет добре.
- 2. Вони очікують, що ви будете тут о половині на шосту.
- 3. Ми хочемо, щоб пристрій функціонував добре.
- 4. Усі знають, що успіх цієї роботи залежить від керівника.
- 5. Я побачив, як таксі зупинилося біля будинку.
- 6. Я б хотів, щоб мій син був добрим фахівцем.
- 7. Вони чули, як прекрасно вона співає.
- 8. Він бачив, що вона вийшла із домую, сіла до машини та поїхала.
- 9. Я гадав, що делегація поїде з Києва у понеділок.
- 10. Ми очікуємо, що наша футбольна команда виграє цей матч.
- 11. Він хоче, щоб ми прийшли сьогодні.
- 12. Я хотів би, щоб ви почекали мене тут.
- 13. Він хоче, щоб його син став лікарем.

- 14. Він хоче, щоб його послали на конференцію.
- 15. Вона хоче, щоб її запросили на вечір.
- 16. Я би не хотів, щоб мене переривали.
- 17. Чи хочете ви, щоб я вам допоміг.
- 18. Я хочу, щоб його статтю було опубліковано.
- 19. Доктор не хоче, щоб ви їхали на південь.
- 20. Він не любить, коли його переривають.
- 21. Він любить, щоб йому задавали питання.
- 22. Я ніколи не чув, як він говорить французькою мовою.
- 23. Він не чув, як я постукав у двері.
- 24. Я чув, що він здав усі свої іспити.
- 25. Я чув, що він уже повернувся в місто.
- 26. Я чув, як вона його запитала про це.
- 27. Я ніколи не бачив, як він плаває, але я чув, що він плаває дуже добре.
- 28. Я бачив, що вона не розуміє цього правила, і вирішив пояснити його їй ще раз.

СУБ'ЄКТНИЙ ІНФІНІТИВНИЙ ЗВОРОТ (COMPLEX SUBJECT)

Суб'єктний інфінітивний зворот вживають, коли присудок виражений такими дієсловами у пасивному стані: to say, to report, to believe, to suppose, to think, to expect, to know, to consider, to see, to hear та деякими іншими.

Речення з цим зворотом перекладають українською мовою складнопідрядними реченнями. Дієслово у пасивному стані перекладають українською невизначено-особовим зворотом (кажуть, повідомляють тощо), що грає роль головного речення, за яким іде підрядне речення зі сполучником що. Іменник або займенник, що стоїть перед дієсловом у пасивному стані, стає в українській мові підметом підрядного речення. Інфінітив перекладають дієсловом у особовій формі, що служить присудком підрядного речення.

e.g. He is said to live in Kiev. - Кажуть, що він живе у Києві. This plant is known to produce tractors. - Відомо, що цей завод виготовляє трактори.

The delegation is reported to have left the city. - Повідомляють, що делегація поїхала з міста.

Інфінітив у суб'єктному інфінітивному звороті може вживатися у різних формах:

e.g. He was said to know several foreign languages. — Казали, що він знає кілька іноземних мов.

He is said to be writing a new play. - Кажуть, що він пише нову n' ϵcy .

He is said to have lived in Kyiv. – Кажуть, що він жив у Києві.

He is said to have been appointed the Director of a big plant. – Кажуть, що він назначений директором великого заводу.

Суб'єктний інфінітивний зворот вживають, коли присудок виражений дієсловами *to seem, to appear* (здаватися), *to prove* (виявлятися), *to happen* (траплятися), які вживають тільки у дійсному стані:

e.g. He seems to know English well. — Здається, він добре знає англійську мову. The weather appears to be improving. — Погода, здається, покращується. He proved to be a good worker. — Він виявився добрим робітником.

Суб'єктний інфінітивний зворот вживають, коли присудок виражений прикметниками *likely* (ймовірний), *unlikely* (малоймовірний), *certain, sure* (безсумнівний, вірний), що йдуть за дієсловом-зв'язкою. Інфінітив після цих прикметників звичайно виражає дію, що відноситься до майбутнього:

They are likely to come soon. – Ймовірно, вони скоро прийдуть.

The goods are unlikely to arrive at the end of the week. – Малоймовірно, що товари прибудуть у кінці тижня.

They are certain to come. – Вони обов'язково приїдуть.

He is sure to return soon. - Він обов'язково скоро повернеться.

Дієслова, після яких вживають зворот Суб'єктний інфінітивний зворот

	Суб скиний інфінішивниї	a sooponi
Дієслова, які вживаються у пасивному стані		
to say	is said, was said	кажуть, казали
to know	is known, was known	відомо
to report	is reported, was reported	повідомляють, повідомили
to suppose	is supposed, was supposed	припускають, як припустили
to expect	is expected, was expected	припускають, припускали
to consider	is considered, was considered	вважають, вважали
to assume	is assumed, was assumed	думають, думали
to think	is thought, was thought	думають, думали
to believe	is believed, was believed	думають, думали
Дієслова, які вживають у активному стані		
to seem	seems, seemed	здається, здавалося
to appear	appears, appeared	виявляється, виявилося
to prove	proves, proved	виявляється, виявилося
to happen	happens, happened	виявляється, трапилось
Дієслово-зв'язка з прикметником		
to be likely	is likely, was likely	ймовірно
to be unlikely	is unlikely, was unlikely	неймовірно
to be sure	is sure, was sure	безумовно
to be certain	is certain, was certain	безсумнівно

Вправа 164. Перекладіть речення, використовуючи суб'єктний інфінітивний зворот:

- 1. Кажуть, що він у Києві.
- 2. Очікують, що угоду буде підписано цього тижня.

- 3. Повідомляють, що експедиція виїхала 15 травня.
- 4. Вважають, що він один з найкращих фахівців компанії.
- 5. Кажуть, що цей будинок був побудований біля 200 років тому.
- 6. Відомо, що Ньютон був найяскравішим вченим свого часу.
- 7. Очікують, що делегація прибуде завтра.
- 8. Кажуть, що він написав дуже гарну п'єсу.
- 9. Кажуть, що переговори вже закінчено.
- 10. Відомо, що він один з найкращих фахівців з автомобілів.

Вправа 165. Замініть складні речення простими за допомогою суб'єктного інфінітивного звороту:

- 1. It is known that he is a great book lover.
- 2. It is expected that the members of the committee would come to an agreement.
- 3. It was reported that many buildings had been damaged by the fire.
- 4. It is reported that the delegation has left London.
- 5. It is expected that many people will attend the meeting.
- 6. It was reported that the ship had arrived in Odessa.
- 7. It is considered that this mine is the best in the district.
- 8. It is said that the expedition has reached Vladivostok.

Вправа 166. Перекладіть речення:

- 1. My friend seems to be having a good time at the seaside.
- 2. She seemed to have been waiting for a long time.
- 3. He seems to know everything on this subject.
- 4. The plan proved (to be) a great success.
- 5. He seems to want to do it himself.
- 6. I happened to leave my office early that day.
- 7. He did not appear to be surprised at this news.
- 8. You don't seem to have done great at the exam.

Вправа 167. Замініть складні речення простими за допомогою суб'єктного інфінітивного звороту та перекладіть речення:

- 1. It seems that this book is very popular with children.
- 2. It seems that she knows French perfectly well.
- 3. It happened that he was at home at that time.
- 4. It appears that the house was built in the eighteenth century.
- 5. It seems that he knows the subject well.
- 6. It seems that the play has made a great impression on him.
- 7. It proved that he was a very experienced worker.
- 8. It happened that they met that very day.

Вправа 168. Перекладіть речення:

- 1. Він, очевидно, задовільнений результатами своєї роботи.
- 2. Ця книга, безумовно, дуже цікава.

- 3. Він, здається, знає цей предмет дуже добре.
- 4. Він, мабуть, дуже багато читав з цієї проблеми.
- 5. Це завдання виявилося дуже важким.
- 6. Він виявився дуже доброю людиною.
- 7. Я випадково зустрів його на вулиці.
- 8. Здається, ця роботи відбирає багато часу.

Вправа 169. Замініть складні речення простими за допомогою суб'єктного інфінітивного звороту:

- 1. It is not likely that they will return soon.
- 2. It is certain that they will be here on Monday.
- 3. It is unlikely that the meeting will be put off.
- 4. It is very likely that his article will be published in the magazine.
- 5. It was not likely that the telegram would reach them in time.
- 6. It is sure that they will come here.
- 7. It is likely that the conference will be held in London.
- 8. It is unlikely that they will come to an agreement.

Вправа 170. Перекладіть речення:

- 1. Погода, ймовірно, зміниться.
- 2. Він навряд чи прийде.
- 3. Дуже ймовірно, що це питання буде обговорюватися на зборах сьогодні.
- 4. Він, мабуть, прийде вчасно.
- 5. Товари, ймовірно, будуть доставлені без затримань.
- 6. Він обов'язково погодиться прийняти участь у цій роботі.
- 7. Він обов'язково розповість мену про все, навіть якщо я не захочу.
- 8. Здається, він зможе дати нам корисну інформацію.

Вправа 171. Перекладіть речення, звертаючи увагу на дієслова, що характерні для звороту Complex Subject:

- 1. We are said to live in the age of atomic energy.
- 2. Our scientists are known to have built atomic stations of high capacity in Ukraine.
- 3. Many young people are known to be members of the party of "Greens".
- 4. Our laboratory of racing cars is thought to be the best in Ukraine.
- 5. The delegation is likely to return in September.
- 6. He is sure to give us some useful information.
- 7. The expedition is certain to bring very interesting materials.
- 8. The work to be done seemed to take much time.

Вправа 172. Перекладіть речення:

- 1. Здається, він знає відповідь на це питання.
- 2. Виявилося, що цей метод дуже цікавий.
- 3. Повідомили, що конференція відбудеться у середу.
- 4. Безумовно, він приїде на конференцію.

- 5. Неймовірно, що він приїде за тиждень.
- 6. Безумовно, ці тести дадуть добрі результати.
- 7. Виявляється, що ця група розробляє нове паливо.
- 8. Вважають, що будівництво нового будинку буде закінчено наступного тижня.
- 9. Здається, що робота, яку будуть виконувати, забере багато часу.
- 10. Повідомляють, що експедиція досягла місця призначення вчасно.

ДІЄПРИКМЕТНИК

Participle I	
Indefinite Active - asking	
Indefinite Passive - being asked	
Perfect Active - having asked	
Perfect Passive - having been asked	l
Participle II	
asked	

Переклад англійських дієприкметників

- 1. the student translating the article. студент, що перекладає статтю
- 2. translating the article перекладаючи статтю
- 3. having translated the article переклавши статтю
- 4. the article being translated стаття, яку перекладають
- 5. the article translated (or) the translated article стаття, яку було перекладено
- 6. the article having been translated by this student стаття, яку переклав цей студент

Вправа 173. Перекладіть словосполучення, звертаючи увагу на прикметники:

- a) the boy watching TV
 the plant growing in the garden
 the inventor using a new method
 the growing population of the country
 the shining star
- b) building a new house leaving the town using new technologies graduating from the University discovering new properties
- having increased the speed having returned the money having decided to go having done the work having passed all examinations
- d) the developed countries the boy saved by his dog the news brought by him the telegram sent by his mother the data received yesterday

Вправа 174. Перекладіть речення:

- а) студент, що вивчає англійську мову; дівчинка, що питає дорогу; завод, що робить автобуси; інженер, який використовує нові технології; робітники, які будують міст;
- б) книга, яку взяли в бібліотеці; студент, якого спитав викладач; лист, який знайшли у столі; екзамен, що був зданий з успіхом; залізна дорога, яку побудували молоді робітники;
- в) працюючи на заводі; читаючи книгу; граючи у теніс; покидаючи місто; будуючи нові дороги;
- г) прочитавши цікаву книгу; одержавши листа; закінчивши робити вправу; закривши двері; вивчивши одну іноземну мову.

Вправа 175. Замініть підрядні речення дієприкметниковими зворотами.

- 1. All the people who live in our house work at the plant.
- 2. Students *who take books from the library* must return them at the end of the year.
- 3. As he felt very cold he put on some warm clothes.
- 4. Since he thought that this man was his brother he called him by his name.
- 5. When he was travelling in the Crimea he met many new friends.
- 6. When you speak English pay attention to the sound made by "th."
- 7. When you leave the room don't forget to take a key.
- 8. When he came to the theatre he saw some acquaintances of his.

Вправа 176. Перекладіть речення із Participle II.

- 1. Моя сестра любить варену картоплю.
- 2. Книги, які написав цей письменник, ϵ класикою.
- 3. Заміни розбиту чашку на цілу.
- 4. Ніхто не бачив речей, які трималися у цьому ящику.
- 5. Це церква, яку було побудовано 200 років тому.
- 6. Ця сукня, куплена того року, ще зовсім нова.
- 7. Слово, повторене багато разів, запам'ятовується надовго.
- 8. Телеграма, відіслана вчора, прийшла вранці.

Вправа 177. Розкрийте дужки, використовуючи потрібну форму дієприкметника.

- 1. (to translate) into English, this book could be read throughout the world.
- 2. The room (to face) the garden costs 50 pounds per night.
- 3. (to be busy) he decided to do this work later.
- 4. (to do) the necessary part of the work he decided to have some rest.
- 5. (to go) along the river he heard somebody (to cry) for help.
- 6. (to turn) round the corner he saw the house he was looking for.
- 7. (to be fed) the baby stopped crying.
- 8. The (to finish) translation was waiting for him on the table.

НЕЗАЛЕЖНИЙ ДІЄПРИКМЕТНИКОВИЙ ЗВОРОТ

ОЗНАКИ:

- $\sqrt{}$ завжди відокремлюється комою;
- \sqrt{n} перед дієприкметником стоїть іменник;
- \sqrt{i} inodi замість коми стоїть прийменник WITH.

ПЕРЕКЛАДАЄТЬСЯ:

1) підрядним реченням причини, часу, умови:

The day being warm, we opened the windows.

Так як день був теплий, ми відкрили вікна.

The work (being) over, everybody went home.

Коли роботу було закінчено, всі пішли додому.

The article (having been) written, he sent it to the editor.

Після того, як стаття була написана, він відіслав її редактору.

Weather permitting, we'll go to the park.

Якщо погода дозволить, ми підемо у парк.

2) самостійним реченням із сурядними сполучниками (причому; а; і; в той час, як) або без сполучника:

I help him with his English, **he helping me with Math.** (... а він ...) He was given two books, **the latter being more interesting.** (... причому ...) **It being very dark,** I could see nothing there. (Так як ...) She went to work **with her child sleeping at home.** (... а її дитина ...)

Вправа 178. Перекладіть речення:

- 1. The work having been done, we went home.
- 2. The working day being over, the buses were crowded.
- 3. They went home, he remaining at the laboratory.
- 4. All the home work having been done, he went for a walk.
- 5. It being very cold, he put on a coat.
- 6. All exams having been passed, he left for his native town.
- 7. The book was published, the success being great.
- 8. The next day being Sunday they slept long.

Вправа 179. Перекладіть речення:

- 1. Покажіть мені список студентів, які вивчають англійську мову.
- 2. Усі студенти, які приймають участь у цій роботі, повинні прийти в інститут о 6 годині.
- 3. Маючи гарний словник, ви легко зможете перекласти цю статтю.
- 4. Переходячи через міст, я нікого не зустрів.
- 5. Ви повинні бути дуже уважні, працюючи з інструментом.

- 6. Будучи дуже втомленим, я вирішив залишитися вдома.
- 7. Очікуючи його, я переглядав журнали, що лежали на столі.
- 8. Вони залишилися вдома, відмовившись йти куди-небудь у той день.
- 9. Зараз будується канал, що з'єднує два моря.
- 10. Нові матеріали, що рекомендовані для будівництва моста, були описані в статті, яка була опублікована нашим професором.
- 11. Отримані результати дуже важливі для подальшої роботи.
- 12.Здавши всі іспити, він поїхав у Київ.
- 13. Тому що мені показали неправильну дорогу, я не зміг знайти його будинок.
- 14. Прождавши його півгодини, вони пішли додому.
- 15.Одержавши необхідні результати, вони припинили експериментальну роботу.
- 16.Після реконструкції театр виглядав гарніше, ніж раніше.

ГЕРУНДІЙ (THE GERUND)

Герундій – безособова форма дієслова, що має граматичні особливості як дієслова, так і іменника, та завжди виражає дію як процес. Наприклад: *increasing* – збільшення, *obtaining* – одержування.

Форми герундія

	Active	Passive
Simple	writing	being written
Perfect	having written	having been written

В реченні герундій може мати такі функції:

1. підмет:

Smoking is not allowed here. - Палити (паління) тут заборонено.

2. іменна частина складного присудка:

His hobby is driving a car. – Його найулюбленіша справа – водити (водіння) машину.

3. додаток:

- a) прямий: The car needs repairing. Машина потребує ремонту.
- б) прийменниковий: They spoke about their travelling to the North.- Вони розмовляли про їх поїздку на північ.

4. означення:

There are different ways of obtaining this substance.

Є різні методи одержування цієї речовини.

5. Обставина:

After receiving good results they stopped experiments.

Одержавши (після того, як одержали) добрі результати, вони припинили експерименти.

Частіше за все герундій вживають після дієслів, прикметників та дієприкметників, що потребують спеціальних прийменників. До тих, що використовують частіше, відносять:

to be disappointed at	бути розчарованим у
to be surprised at	дивуватися чомусь
to be responsible for	бути відповідальним за
to prevent from	перешкоджати, заважати
to result in	призводити у результаті до чогось
to succeed in	удаватися
to be engaged in	займатися чимось
to be interested in	цікавитися чимось
to accuse of	звинувачувати в
to approve of	схвалювати щось
to hear of	чути про
to think of	думати про
to be afraid of	боятися чогось
to be capable of	бути спроможним на
to be fond of	любити щось
to depend on (upon)	залежати від
to insist on	наполягати на
to object to	заперечувати проти
to get used to	звикати до

Зверніть увагу, що після дієслів to want, to need, to deserve, to require, а також після слова worth треба використовувати Active Gerund, хоча за змістом він пасивний.

E.g. This book is worth reading. – Ця книга заслуговує на те, щоб її прочитати.

Your hair needs cutting. – Твоє волосся потребує, щоб його підстригли.

He deserves punishing. – Він заслуговує на покарання.

Вправа 180. Перекладіть речення.

- 1. Watching sports can be exciting but doing it is better.
- 2. She stopped visiting us. I wonder what the matter is.
- 3. I don't remember having seen you before.
- 4. After being corrected by the teacher he understood what was wrong with his pronunciation.
- 5. This book is worth reading.
- 6. This watch needs repairing.
- 7. This man deserves listening to.
- 8. They burst out laughing.
- 9. Do you mind my asking you a question?
- 10.He loves telling stories, he just enjoys being listened to.

Вправа 181. Розкрийте дужки, використовуючи потрібну форму герундія.

- 1. He showed no sign of (to know) me.
- 2. He was very thankful for (to help) in his difficult mission.
- 3. I'm sorry for (to break) your favourite vase. I'll buy you another one!
- 4. He is tired of (to send) on business trips, he wants to downshift.
- 5. She doesn't mind (to exchange) her old phone for a new one.
- 6. I am thinking of (to go) to the country for a couple of days.
- 7. I don't feel like (to play) tennis tonight. I have work to do.
- 8. She was looking forward to (to see) her new friend again.
- 9. The report needs (to cut), as it is 15 minutes long.
- 10. The car needs (to clean). We won't be let into the city like this.

Вправа 182. Перекладіть речення:

- 1. У мене немає надії побачити його незабаром.
- 2. Ідея провести канікули у Криму належить моєму брату.
- 3. Я не зможу перевести цей документ, не подивившись декількох слів у словнику.
- 4. Я думаю поїхати туди восени.
- 5. Я запишу номер вашого телефону, тому що я боюся забути його.
- 6. Я пам'ятаю, що мене вже запитували про це.
- 7. Доктор велів їй уникати сидіти на сонце.
- 8. Я зайду до вас перед тим, як виїду з Києва.
- 9. Я подякував йому за те, що він купив мені такі цікаві книги.
- 10.Він був зайнятий перекладом якоїсь статті, коли я прийшов.
- 11.Він звик прокидатися рано.
- 12. Дощ перешкодив мені прийти до вас учора.
- 13.Він не здатний зробити таку річ.
- 14.Він ввійшов у кімнату без стуку.
- 15.Він був дуже здивований, почувши це.
- 16. Нема рації робити цю роботу зараз.
- 17. Після того як він скінчив свою роботу, він ліг спати.
- 18.Він був нагороджений за те, що врятував життя свого товариша.
- 19.Я повинен закінчити цю роботу, перш ніж я піду додому.
- 20.Я не можу піти туди, не сказавши йому про це.